

คำนำ

คณะกรรมการ ช.ก.ส. ผู้บริหารและพนักงาน ต่างตระหนักถึงความสำคัญของการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance: CG) ซึ่งเป็นที่ยอมรับจากส่วนงานภาครัฐและเอกชนว่าเป็นปัจจัยหลักในการสร้างความ เป็นธรรมแก่ผู้มีส่วนได้เสียและเสริมสร้างองค์กรให้มีประสิทธิภาพ ช.ก.ส. ได้ให้ความสำคัญกับกระบวนการกำกับดูแลกิจการที่ดีเป็นอย่างมาก โดยได้กำหนดให้การกำกับดูแลกิจการที่ดี เป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาองค์กร ตั้งแต่ การสร้างความโปร่งใสและมาตรฐานการปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นสากล ผลการดำเนินงานดังกล่าวได้เพิ่มความ น่าเชื่อถือ ความมั่นใจให้แก่สาธารณชน ผู้ถือหุ้น ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายและทำให้มูลค่ากิจการสูงขึ้น

การผลักดันให้ทุกส่วนงานของ ช.ก.ส. มีการบริหารจัดการที่ดี มีการดำเนินธุรกิจ อย่างมีคุณธรรม เปิดเผย โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และเป็นธรรมต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีความสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมและ สิ่งแวดล้อม เป็นสิ่งที่ต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง โดยในแต่ละปี ช.ก.ส. จะมีการทบทวนกระบวนการกำกับดูแลที่ดีของ ช.ก.ส. เพื่อให้ กระบวนการดังกล่าวมีความครบถ้วนและถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้ง สอดคล้องกับหลักเกณฑ์และแนวทางการกำกับดูแลที่ดี ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) ได้ปรับปรุงภายใต้โครงการยกระดับมาตรฐานระบบธรรมาภิบาลที่ดีในรัฐวิสาหกิจ

ดังนั้น ช.ก.ส. จึงได้ทำการปรับปรุงคู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ช.ก.ส. และรวบรวมจัดทำเป็น เล่ม เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในภาพรวมของ ช.ก.ส. ในปีบัญชี 2554 ซึ่งในปีนี้เป็น ปีแห่งมหามงคลที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระชนมายุครบ 7 รอบหรือ 84 พรรษา ช.ก.ส. จึงได้น้อมนำเอาปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริชี้แนะเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งเป็น ปรัชญาที่มุ่งเน้นความสมดุลและพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยให้ความสำคัญกับการใช้ความรู้ อย่างรอบคอบ ระมัดระวังและคำนึงถึงคุณธรรม ตรงกับหลักการพื้นฐานของการกำกับดูแลกิจการที่ดี มาบรรจุไว้ ในคู่มือฉบับนี้ เพื่อให้การนำไปปฏิบัติมีความยั่งยืนและมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

คณะกรรมการแผนนโยบายและการกำกับดูแลกิจการที่ดี

30 ธันวาคม 2553

สารบัญ

หน้า

1. บทนำ	1
1.1 วิสัยทัศน์ของ ช.ก.ศ. (Vision)	2
1.2 พันธกิจของ ช.ก.ศ. (Mission)	2
1.3 ค่านิยมองค์กรของ ช.ก.ศ. (Value)	2
2. หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	3
3. หลักปฏิบัติเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจของ ช.ก.ศ.	5
3.1 ความสำคัญการกำกับดูแลกิจการที่ดี	5
3.2 นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี	5
3.3 หลักการเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี	5
3.4 จรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจของ ช.ก.ศ.	6
4. หลักปฏิบัติเพื่อส่งเสริมการกำกับดูแลกิจการที่ดี	8
4.1 สิทธิของผู้ถือหุ้น	8
4.2 ความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น	8
4.3 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ	9
4.4 บทบาทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและการบริหารแบบมีส่วนร่วม	17
4.5 การเปิดเผยข้อมูลสารสนเทศและความโปร่งใส	21
4.6 การบริหารความเสี่ยง	25
4.7 วินัยพนักงาน	30
4.8 การบริหารความขัดแย้งทางผลประโยชน์	31
4.9 ความรับผิดชอบต่อ ช.ก.ศ. ต่อสังคม/สิ่งแวดล้อม	32
4.10 การกำกับปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของผู้ปฏิบัติงาน	33
4.11 ความรับผิดชอบการละเมิดของผู้ปฏิบัติงาน	34
5. ภาคผนวก	
5.1 โครงสร้างองค์กรของ ช.ก.ศ.	A
5.2 คณะกรรมการ ช.ก.ศ. และคณะกรรมการชุดย่อย	B
5.3 กฎบัตรคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี	K
5.4 บันทึกความเข้าใจความร่วมมือด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ 7 ธนาคารของรัฐ	N

การกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ธ.ก.ส.

1. บทนำ

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ตระหนักถึงความสำคัญของการกำกับดูแลกิจการที่ดี ซึ่งเป็นที่ยอมรับจากส่วนงานภาครัฐและเอกชน ว่าเป็นปัจจัยหลักในการสร้างความเป็นธรรมแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และเสริมสร้างองค์กรให้มีประสิทธิภาพจึงกำหนดให้มีการบริหาร และการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate Governance) ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2542 ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2542 เพื่อให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติ โดยกำหนดบทบาทหน้าที่โครงสร้างและกระบวนการทำงานให้เป็นกลไกการบริหารทรัพยากรของสังคมที่โปร่งใส ซื่อตรง เป็นธรรม มีประสิทธิภาพประสิทธิผล และมีสมรรถนะสูงในการนำบริการที่มีคุณภาพไปสู่ ประชาชน ต่อมารัฐบาลได้ยกเลิกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 และตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546

ธ.ก.ส. สำนักงานใหญ่

นอกจากนี้รัฐบาลได้กำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินที่ดี มุ่งเสริมสร้าง มาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมมาภิบาลให้แก่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ พร้อมทั้ง ป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐและประพฤติมิชอบอย่างจริงจัง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการ บริหารราชการแผ่นดิน ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2551 ที่เห็นชอบยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ พ.ศ. 2552 - 2555 ซึ่ง ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกา และนโยบายรัฐบาลดังกล่าว โดยมีกิจกรรมที่สำคัญประจำปี ได้แก่ การกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบาย และการจัดทำแผนการดำเนินงานประจำปี ระยะ 5 ปี และแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภายในหน่วยงาน รวมทั้งการกำหนดให้มีวินัย และจรรยาบรรณของพนักงานการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน โดยใช้ เทคโนโลยีที่ทันสมัย การสรรหาคณะกรรมการตรวจสอบ ธ.ก.ส. การกระจายอำนาจไปสู่ผู้บริหารระดับล่างมากขึ้น การปรับปรุงโครงสร้างและรูปแบบการจัดการองค์กร การปรับปรุงระบบงานให้กระชับขึ้น และการจัดซื้อจัดจ้างด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์

1.1 วิสัยทัศน์

“เป็นธนาคารพัฒนาชนบทที่มั่นคง มีการจัดการที่ทันสมัย เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกร รายย่อย”

1.2 พันธกิจ

1. ให้บริการสินเชื่อครบวงจรเพื่อเสริมสร้าง โอกาสและสนับสนุนเกษตรกรจนสามารถเพิ่มผลผลิต ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. พัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้ด้านเกษตรกรรมเพื่อให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เป็นทรัพยากร มนุษย์ที่เคียงรู้คุณค่าของสังคม
3. บริหารจัดการเงินทุนให้มีต้นทุนที่เหมาะสมต่อการตอบสนองพันธกิจหลักของธนาคาร เน้นการ มีสภาพคล่องและมีเสถียรภาพ
4. พัฒนาบริการใหม่ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของเกษตรกรอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ด้วยบุคลากรของธนาคารที่มีขีดความสามารถและค่านิยมที่ถูกต้อง

1.3 ค่านิยม

“S P A R K”

ช.ก.ส. ยึดมั่นในหลักการบริหารงาน S P A R K เพื่อช่วยสะท้อนความรับผิดชอบขององค์กร ที่มีต่อ ประชาชน สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเป็นตัวขับเคลื่อนในการดำเนินการตามพันธกิจให้บรรลุวิสัยทัศน์อัน พึงประสงค์ ประกอบด้วย

- 1) ความยั่งยืน (Sustainability : S) ทั้งขององค์กร ช.ก.ส. ลูกค้าผู้ใช้บริการ สังคม และสิ่งแวดล้อม
- 2) การมีส่วนร่วม (Participation : P) ของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders)
- 3) ความสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบของพนักงาน (Accountability : A)
- 4) ความเคารพและให้เกียรติต่อตนเองและผู้อื่น (Respect : R)
- 5) การส่งเสริมและยกระดับความรู้ (Knowledge : K) ให้เป็นธนาคารแห่งการเรียนรู้

2. หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ ช.ก.ส.

เศรษฐกิจพอเพียง มีคุณลักษณะ 3 ประการ ได้แก่

ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดี ไม่น้อยเกินไป ไม่มากเกินไป หรือไม่สุดโต่งไปข้างใดข้างหนึ่ง และไม่ต้องเบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

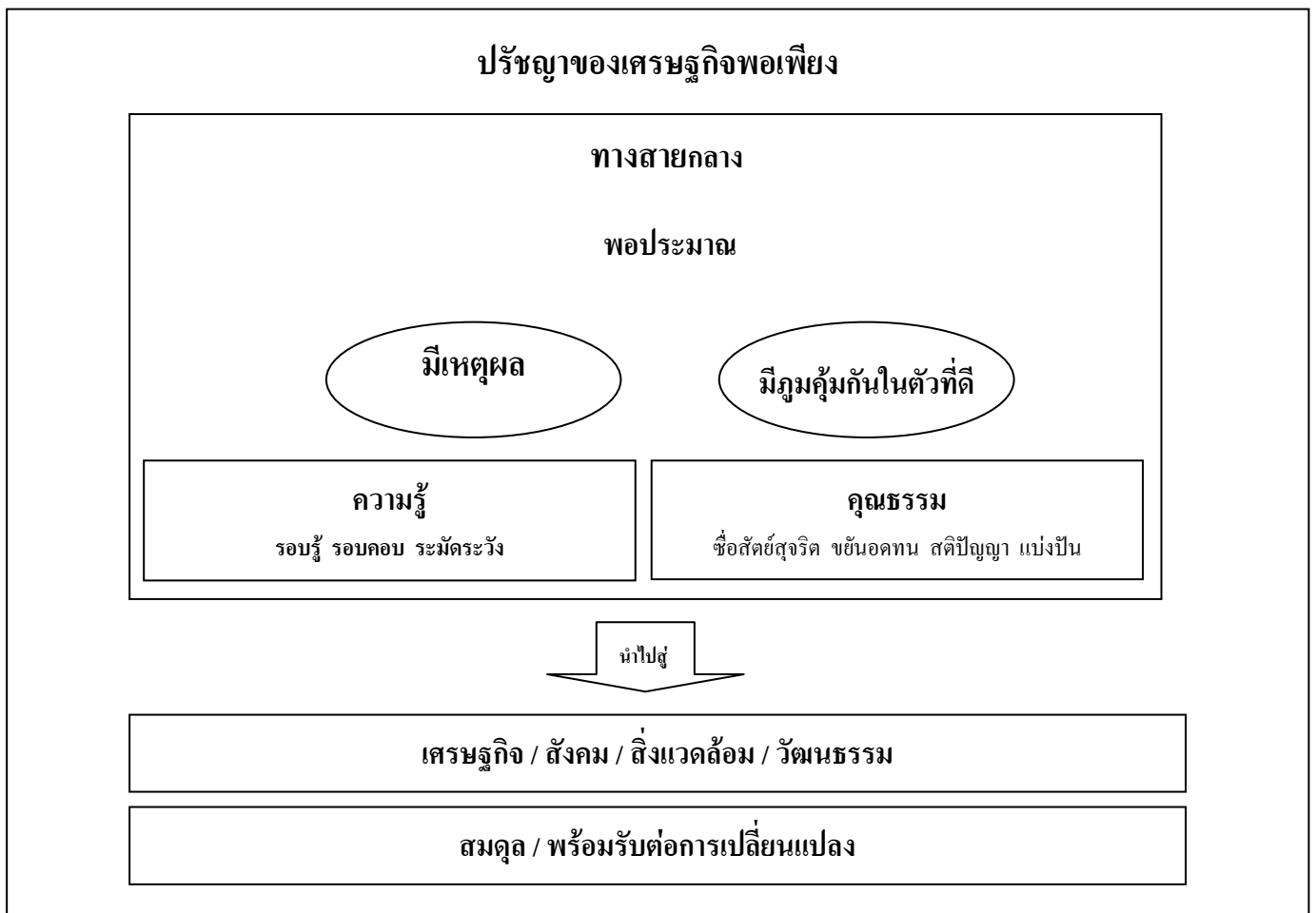
ความมีเหตุผล หมายถึง ทุกการตัดสินใจ การกระทำ การลงทุน ต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล คำนึงถึงเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง และผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นอย่างรอบคอบ

การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมที่จะเผชิญผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอก

ทั้งนี้ ต้องมีเงื่อนไขสำคัญ 2 ประการ ได้แก่

มีความรู้ คือ มีความรอบรู้ รอบคอบ และระมัดระวังในการนำความรู้ วิทยาการเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการปฏิบัติ

มีคุณธรรม คือ มีความตระหนัก มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความอดทน มีความเพียร และใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

จุดเปลี่ยนองค์กรผู้การพึ่งตนเอง

การดำเนินงานของ ธ.ก.ส. ระยะแรก ใช้เงินทุนที่ได้รับจัดสรรจากงบประมาณแผ่นดินเป็นหลัก รวมทั้งเงินฝากจากธนาคารพาณิชย์ที่ไม่สามารถย้ายสินเชื่อด้านการเกษตรได้ตามเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย กำหนด จนถึงปี 2530 ธ.ก.ส. ได้เล็งเห็นความสำคัญในการพึ่งตนเอง โดยระดมเงินฝากจากเกษตรกรและประชาชน ซึ่งเป็นแหล่งเงินทุนที่มีความมั่นคง และลดภาระการใช้จ่ายเงินงบประมาณแผ่นดิน รวมทั้งใช้เงินกู้จากต่างประเทศซึ่งมีดอกเบี้ยสูงเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ธนาคารมีความแข็งแกร่งด้านเงินทุนจนถึงปัจจุบันนี้

ฝ่าวิกฤตสู่ความมั่นคง

ในปี 2540 ได้เกิดวิกฤตเศรษฐกิจ อันเนื่องมาจากปัญหาจากสถาบันการเงินรัฐบาลจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนอัตราแลกเปลี่ยนมาใช้ระบบตะกร้าเงินทำให้ค่าเงินบาทลดลงอย่างรุนแรง ส่งผลให้ ธ.ก.ส. ซึ่งมีภาระหนี้จากต่างประเทศ ขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงเงินตราระหว่างประเทศ ดังนั้นจึงได้เลิกการกู้ยืมเงินจากต่างประเทศ และใช้วิธีธรรมาภิบาลการฝากเงินอย่างเข้มข้นเพื่อให้มีเงินทุนเพียงพอในการให้บริการสินเชื่อแก่เกษตรกร และสร้างความมั่นคงทางการเงินภายใต้การสนับสนุนเงินฝากจากภาคประชาชนและภาครัฐ ปัจจุบันสิ้นปี 2552 บัญชี ธ.ก.ส. มีเงินฝากจำนวน 642,599 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 84 ของทุนการดำเนินงาน

สู่องค์กรพอเพียง

ในปี 2549 ธ.ก.ส. ได้น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารจัดการองค์กรเพื่อเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานของ ธ.ก.ส. โดย “ธ.ก.ส. มุ่งมั่นดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้วยการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพและทันสมัย ภายใต้หลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยมีได้มุ่งผลกำไรสูงสุด มีความพอเพียงของแหล่งเงินทุนที่สอดคล้องกับการขยายสินเชื่อ โดยลดการพึ่งพาเงินกู้ยืมจากต่างประเทศ มีระบบเตือนภัยและการบริหารความเสี่ยงครอบคลุมทุกด้านเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี ดำเนินงานภายใต้กรอบการบริหารและการกำกับดูแลองค์กรที่ดี เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมทั้งการเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาคุณภาพชีวิตของลูกค้าและพนักงานให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืน”

และในปี 2550 ธ.ก.ส. ได้ปรับยุทธศาสตร์การดำเนินงานของธนาคารให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเข้มข้นโดย

“ธ.ก.ส. มุ่งมั่นดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการบริหารจัดการองค์กรตามหลักการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม สร้างสรรค์บริหารที่มีคุณค่าและหลากหลาย ภายใต้กรอบการบริหารและกำกับดูแลกิจการที่ดีเพื่อให้เกษตรกรรายย่อยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

3 หลักปฏิบัติเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจของ ธ.ก.ส.

3.1 ความสำคัญของการกำกับดูแลกิจการที่ดี

การที่ ธ.ก.ส. จัดให้มีการกำกับดูแลกิจการที่ดี และมีการประเมินผลการกำกับดูแล กิจการที่ดีย่อมทำให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้เกิดแก่ ธ.ก.ส. ได้ และจะเกิดประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นผู้ถือหุ้นองค์กรต่าง ๆ ลูกค้าและประชาชน ดังต่อไปนี้

3.1.1. สร้างความโปร่งใส และมีมาตรฐานการปฏิบัติที่ชัดเจน และเป็นสากล

3.2.2 เป็นการเพิ่มความน่าเชื่อถือ และความมั่นใจให้แก่สาธารณชน ผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้

ส่วนเสียทุกฝ่าย

3.2.3 ทำให้มูลค่ากิจการสูงขึ้น

3.2.4 ทำให้เกิดรูปแบบกิจการอันเป็นที่ยอมรับ และสามารถแข่งขันได้

3.2.5 ทำให้เกิดการสร้างพันธมิตรผูกพัน เพื่อให้ฝ่ายบริหารใช้อำนาจภายในขอบเขต รวมถึงการสร้างกรอบความรับผิดชอบของฝ่ายบริหาร และคณะกรรมการต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสังคมส่วนรวม ทำให้เกิดระบบความรับผิดชอบต่อพนักงานต่อผู้บริหาร ผู้บริหารต่อ คณะกรรมการ และคณะกรรมการต่อผู้ถือหุ้น เป็นลำดับชั้นไป

3.2.6 เป็นเครื่องมือการตรวจสอบการทำงานด้านต่าง ๆ ของ ธ.ก.ส. ที่จะให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานให้มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

3.2.7 ป้องกันการแสวงหาประโยชน์ ขจัดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้น และเสริมสร้างความโปร่งใสของการบริหารจัดการ

3.2 นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี

นโยบาย “ธ.ก.ส. มุ่งส่งเสริมการดำเนินกิจการ ให้เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีและมีระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นมาตรฐานอันนำมาซึ่งการเป็นธนาคารพัฒนาชนบทที่มีความมั่นคงอย่างยั่งยืน และเป็นที่ยอมรับ เชื่อมั่น ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและสังคม”

กลยุทธ์และเป้าหมาย ยึดหลักเกณฑ์การกำกับดูแลกิจการที่ดี เป็นกลไกขับเคลื่อนอย่างมีส่วนร่วมทั่วทั้งองค์กร โดยกำหนดเป้าหมายให้เป็นที่เชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและสังคมและองค์กร มีความมั่นคงยั่งยืน

3.3 หลักการเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี

ธ.ก.ส. มีจุดมุ่งหมายอันสำคัญในการสื่อความไปยังพนักงาน ผู้ถือหุ้น ตลอดจนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ถึงความยึดมั่นในการปฏิบัติตามคุณลักษณะหลักของกระบวนการกำกับดูแลกิจการที่ดี และสอดคล้องกับหลักเกณฑ์และแนวทางการกำกับดูแลที่ดี ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ได้ปรับปรุงภายใต้โครงการยกระดับมาตรฐานระบบธรรมาภิบาลที่ดีในรัฐวิสาหกิจ อันประกอบด้วยหลักสำคัญ 7 ประการ ดังนี้

1. Accountability	ความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติหน้าที่
2. Responsibility	ความสำนึกในหน้าที่ ด้วยขีดความสามารถและประสิทธิภาพที่เพียงพอ
3. Equitable Treatment	การปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยสุจริต และจะต้องพิจารณาให้เกิดความเท่าเทียมกัน
4. Transparency	ความโปร่งใส - ความโปร่งใสในการดำเนินงานที่สามารถตรวจสอบได้ - มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใส
5. Value Creation	การสร้างมูลค่าเพิ่มแก่กิจการทั้งในระยะสั้นและระยะยาว โดยการเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มมูลค่าใดๆ นั้น จะต้องเป็นการเพิ่มความสามารถในทุกด้านเพื่อการแข่งขัน
6. Ethics	การส่งเสริมพัฒนาการกำกับดูแล และจรรยาบรรณที่ดีในการประกอบธุรกิจ
7. Participation	การมีส่วนร่วม เป็นการส่งเสริมให้เกิดการกระจายโอกาสแก่ประชาชนให้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการใดๆ

3.4 จรรยาบรรณ

ธ.ก.ส.ให้ความสำคัญกับแนวทางประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสมของพนักงานทุกระดับในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ และได้รับความเชื่อถือศรัทธาจากบุคคลทั่วไปซึ่งได้กำหนดให้มีจรรยาบรรณสำหรับผู้บริหารและจรรยาบรรณสำหรับพนักงาน ดังนี้

จรรยาบรรณพนักงาน ธนาคารได้กำหนดให้มีขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. 2542 และพนักงานต้องมีจรรยาบรรณต่อลูกค้า ต่อตนเอง ต่อเพื่อนร่วมงาน ต่อองค์กร และต่อสังคม เพื่อสร้างประสิทธิภาพในการดำเนินงานและความยั่งยืนของธนาคาร รวมทั้งเป็นการสร้างความมั่นคงของตนเอง มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีความสุขในการทำงาน

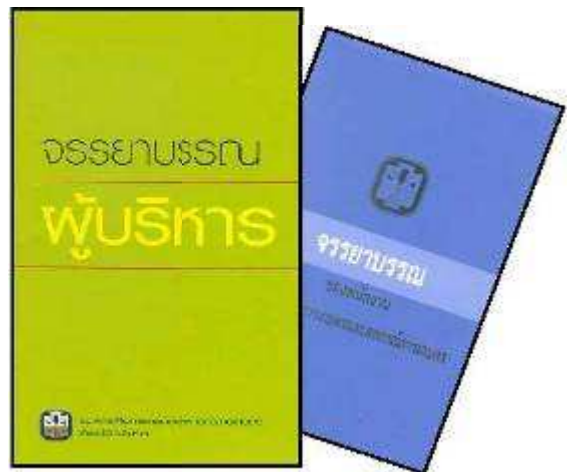
จรรยาบรรณผู้บริหาร ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำ เป็นตัวอย่างที่ดี จึงกำหนดให้ผู้บริหารมีจรรยาบรรณของผู้บริหารเพิ่มเติมจากจรรยาบรรณของพนักงาน โดยปฏิบัติตามหลักทศพิธราชธรรม หรือคุณธรรมของผู้ปกครอง 10 ประการ เชื่อมโยงกับแนวทางปฏิบัติในการเป็นผู้บริหารของ ธ.ก.ส. ที่จำเป็นต้องมีจิตสำนึกที่ศนคติ และพฤติกรรมการทำงานที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบ มีภาระหนักเพิ่ม มากกว่าพนักงาน อันเป็นการตอบสนองต่อกลไกระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดี

นอกจากนี้ ธ.ก.ส. ได้กำหนดให้มีจรรยาบรรณตามสาขาอาชีพ คือ จรรยาบรรณ สาขาอาชีพตรวจสอบจรรยาบรรณสาขาอาชีพสินเชื่อ และจรรยาบรรณสาขาอาชีพบัญชีการเงิน จรรยาบรรณสาขาอาชีพทรัพยากรมนุษย์และสาขาอาชีพผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัดหา

แนวทางปฏิบัติด้านจรรยาบรรณของ ธ.ก.ส.

มีการนำจรรยาบรรณไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ธ.ก.ส. จึงได้กำหนดให้มีการถือปฏิบัติ ดังนี้

- 1) จัดทำคู่มือจรรยาบรรณให้แก่พนักงานทุกคน และกำหนดให้มีการปรับปรุงคู่มือ จรรยาบรรณของพนักงานให้ทันสมัยเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน
- 2) บรรลุและสอดแทรกเรื่องจรรยาบรรณไว้ในหลักสูตรการฝึกอบรมและพัฒนา พนักงานทุกระดับ โดยเฉพาะพนักงานบรรจุใหม่
- 3) รณรงค์ เผยแพร่ด้วยสื่อต่าง ๆ ได้แก่ โปสเตอร์ แผ่นพับ เป็นต้น และพัฒนาพนักงานธนาคารให้รู้และประพฤติปฏิบัติตามจรรยาบรรณ โดยใช้จรรยาบรรณที่ ธ.ก.ส. กำหนดเป็นแนวทางดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
- 4) บรรลุเรื่องจรรยาบรรณเป็นวาระหนึ่งในการประชุมส่วนงานประจำเดือนทุกเดือน
- 5) มีการทดสอบเรื่องจรรยาบรรณของ ธ.ก.ส. ในการสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนระดับในการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น
- 6) มีการประเมินเรื่องการปฏิบัติ ตามจรรยาบรรณของพนักงานในการเลื่อนเงินเดือนประจำปี และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้นในกรณีไม่มีการสอบ
- 7) จัดให้มีกิจกรรมที่เป็นการ ส่งเสริม สนับสนุนให้พนักงานประพฤติปฏิบัติตามจรรยาบรรณ เช่น การคัดเลือกพนักงานต้นแบบ เป็นต้น

4 หลักปฏิบัติเพื่อส่งเสริมการกำกับดูแลกิจการที่ดี

เพื่อให้กระบวนการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ช.ก.ส. เป็นไปอย่างเปิดเผยโปร่งใส และเป็นธรรมต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยมีได้มุ่งเน้นที่ประโยชน์ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง รวมทั้งมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ช.ก.ส. จึงได้กำหนดแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

4.1 สิทธิของผู้ถือหุ้น

ผู้ถือหุ้นทุกคนมีสิทธิร่วมในความเป็นเจ้าของกิจการ และร่วมในการตัดสินใจ เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของ ช.ก.ส. โดย ช.ก.ส. จะดูแลและส่งเสริมให้ผู้ถือหุ้นได้ใช้สิทธิของตนอย่างเท่าเทียมกันทุกประการ

ช.ก.ส. ตระหนักและให้ความสำคัญสิทธิของผู้ถือหุ้น โดยไม่กระทำการใดเป็นการละเมิดหรือรุกรอนสิทธิของผู้ถือหุ้น กฎเกณฑ์ ข้อมูลและวิธีการในการเข้าร่วมประชุม โดยเปิดโอกาสให้ซักถามหรือส่งคำถามล่วงหน้า

แนวทางปฏิบัติ

1. แจ้งข้อมูลเกี่ยวกับวัน เวลา และสถานที่ พร้อมวาระการประชุม รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแห่งกิจการและสารสนเทศที่จำเป็นอย่างเพียงพอเพื่อใช้ในการตัดสินใจลงมติให้ผู้ถือหุ้นทุกรายได้รับทราบก่อนวันประชุม
2. ดูแลและอำนวยความสะดวกในการเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นและออกเสียงอย่างเหมาะสมภายใต้กรอบกฎหมายที่กำหนด
3. จัดให้ผู้ถือหุ้นที่เข้าร่วมประชุมมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน โดยแยกตาม แต่ละระเบียบวาระที่เสนอ
4. เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นซักถามและแสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึง
5. คณะกรรมการ ช.ก.ส. และผู้บริหารให้ความสำคัญในการเข้าร่วมประชุม ผู้ถือหุ้นเพื่อตอบคำถามที่ประชุม
6. เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นส่งคำถามล่วงหน้าก่อนวันประชุม
7. ให้ผู้ถือหุ้นทุกรายมีสิทธิเข้าร่วมการประชุมพร้อมทั้งสามารถมอบฉันทะ ให้ผู้อื่นมาร่วมการประชุมและออกเสียงลงมติแทนได้
8. ส่งและเผยแพร่รายงานการประชุมใหญ่ให้ผู้ถือหุ้นทุกรายได้รับทราบโดยทั่วถึง

4.2 ความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น

ผู้ถือหุ้นทุกคนในฐานะเป็นเจ้าของกิจการได้รับการปฏิบัติตามสิทธิพื้นฐานอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมกันทุกประการตามที่กฎหมายกำหนด และมีสิทธิได้รับสารสนเทศอย่างเพียงพอ และทันเวลาเพื่อการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ

ช.ก.ส. จะจ่ายเงินที่ผู้ถือหุ้นนำมาลงทุนให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและปกป้องสิทธิ ขั้นพื้นฐานอย่าง

เท่าเทียมกันเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้ถือหุ้น โดยมีมาตรการป้องกันกรณีที่ กรรมการและผู้บริหารใช้ข้อมูลภายในเพื่อหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่นในทางมิชอบ ซึ่งเป็นการเอาเปรียบผู้ถือหุ้นอื่น และแนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับความขัดแย้งทางผลประโยชน์

แนวทางปฏิบัติ

- 1) ให้การปฏิบัติตามสิทธิพื้นฐานกับผู้ถือหุ้นทุกคนอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน
- 2) ให้การปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มโดยยึดมั่นในหลักความซื่อสัตย์ สุจริตและให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติ และการมีหลักปฏิบัติเพื่อขยับยั้งหรือห้ามแสวงหาผลประโยชน์ที่มิชอบด้วยกฎหมายหรือขาดความชอบธรรม
- 3) ให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติ และมีหลักปฏิบัติเพื่อควบคุมดูแลและจัดการในเรื่องที่มีผลประโยชน์ขัดแย้งตามหลักเกณฑ์ที่ ช.ก.ส. กำหนด

4.3 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ

คณะกรรมการ ช.ก.ส. มีบทบาทสำคัญในการกำกับดูแลกิจการเพื่อ ประโยชน์สูงสุดของ ช.ก.ส. มีความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติหน้าที่ต่อผู้ถือหุ้นและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และเป็นอิสระจากฝ่ายจัดการ

4.3.1 หน้าที่และความรับผิดชอบ

กรรมการ ช.ก.ส. มีความเข้าใจเป็นอย่างดีถึงหน้าที่ความรับผิดชอบของ กรรมการ และ ลักษณะการดำเนินธุรกิจของ ช.ก.ส. พร้อมทั้งจะแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระ โดย มุ่งเน้นให้เกิดการเพิ่มมูลค่าให้แก่กิจการ ภาครัฐ ประชาชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ถือหุ้นอย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการ ช.ก.ส. เป็นผู้วางนโยบายและควบคุม กำกับ ดูแลการดำเนินงาน ของ ช.ก.ส. ให้สอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลที่ดีด้านต่างๆ

คณะกรรมการ ช.ก.ส. และฝ่ายจัดการมีความรับผิดชอบหน้าที่ต่อกันและกันในการ ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของ ช.ก.ส. ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ ช.ก.ส. ดังนั้น ฝ่ายจัดการควรแสดงถึงจุดยืนของตน รับฟังข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ช.ก.ส. และเข้าร่วมอภิปรายในการประชุมคณะกรรมการ ช.ก.ส. สำหรับกรรมการ ช.ก.ส. ควรตั้งคำถามที่เป็น ประโยชน์และมีความหนักแน่นเพื่อโต้แย้งข้อสมมติฐานของฝ่ายจัดการอย่างสร้างสรรค์และแสดง ความเห็นอย่างตรงไปตรงมา นอกจากนี้ กรรมการ ช.ก.ส. ทุกคนควรอุทิศเวลาให้เพียงพอเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบได้อย่างเต็มที่ เป็นหน้าที่ของกรรมการ ช.ก.ส. ที่ต้องเข้าประชุมทุก ครั้งยกเว้นกรณีที่มีเหตุจำเป็น

คณะกรรมการ ช.ก.ศ. มีหน้าที่กำกับดูแลฝ่ายจัดการให้การดำเนินกิจการตามอำนาจ หน้าที่และความรับผิดชอบด้วยความซื่อสัตย์ และมุ่งเน้นการเพิ่มมูลค่าให้กิจการ ภาครัฐ ประชาชนผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย และผู้ถือหุ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางปฏิบัติ

- 1) คณะกรรมการ ช.ก.ศ. ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ และการปฏิบัติหน้าที่ระหว่างคณะกรรมการ ช.ก.ศ. และฝ่ายจัดการอย่างชัดเจน
- 2) คณะกรรมการ ช.ก.ศ. มีความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติหน้าที่ต่อผู้ถือหุ้นในการกำกับดูแลเพื่อประโยชน์สูงสุดขององค์กร
- 3) กรรมการ ช.ก.ศ. ทุกคนมีความรับผิดชอบในฐานะกรรมการเท่าเทียมกัน ทั้งในด้านการเป็นผู้นำ และการควบคุมกำกับ ช.ก.ศ.
- 4) กรรมการ ช.ก.ศ. ทุกคนปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์และรับผิดชอบต่อภาระหน้าที่ของตน
- 5) คณะกรรมการ ช.ก.ศ. ได้กำหนดวิสัยทัศน์ของ ช.ก.ศ. และความรับผิดชอบต่อผลประโยชน์รวมทั้งการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการให้มีประสิทธิภาพ
- 6) คณะกรรมการ ช.ก.ศ. ได้มีการทบทวนและให้ความเห็นชอบกลยุทธ์ และนโยบายที่สำคัญ รวมทั้งวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ทางการเงิน และแผนงานต่าง ๆ ของ ช.ก.ศ. ตลอดจนติดตามผลการดำเนินงานของฝ่ายจัดการให้มีการปฏิบัติตามแผนงานที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอ
- 7) คณะกรรมการ ช.ก.ศ. ได้กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้จัดการ ช.ก.ศ. และประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้จัดการ ช.ก.ศ. ทุกๆ 6 เดือน เพื่อนำผลการประเมินมาพิจารณาปรับขึ้นค่าตอบแทนของผู้จัดการ ช.ก.ศ. ปีละ 1 ครั้ง โดยประธานคณะกรรมการพิจารณา หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้จัดการ ช.ก.ศ. เป็นผู้สื่อสารผลการพิจารณา
- 8) คณะกรรมการ ช.ก.ศ. ได้กำหนดกรอบค่าตอบแทนและผลตอบแทนจูงใจระยะยาวของฝ่ายจัดการ โดยมีการพิจารณาให้สอดคล้องกับผลการดำเนินงานของ ช.ก.ศ. และผลการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการแต่ละคน คณะกรรมการ ช.ก.ศ. ได้จัดให้มีกระบวนการในการตรวจสอบ และสอบทานระบบบัญชี การรายงานทางการเงิน การควบคุมภายใน การตรวจสอบภายใน นโยบายด้านการบริหารความเสี่ยง การรายงานทางการเงิน และการติดตามให้มีการปฏิบัติที่มีประสิทธิผล
- 9) คณะกรรมการ ช.ก.ศ. ได้สอดส่องดูแลและจัดการแก้ปัญหาความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้นระหว่างฝ่ายจัดการ กรรมการ และภาครัฐ รวมทั้งตรวจสอบการใช้ทรัพย์สินของ ช.ก.ศ. ในทางมิชอบและการกระทำที่ไม่ถูกต้องของฝ่ายจัดการ กรรมการ และภาครัฐ

การประชุมคณะกรรมการ ช.ก.ส. ประจำเดือน

- 10) คณะกรรมการ ช.ก.ส. ไม่เป็นกรรมการในการจัดซื้อจัดจ้างของ ช.ก.ส.
- 11) คณะกรรมการ ช.ก.ส. ได้ดูแลด้านการบริหารงานบุคคลในเรื่องโครงสร้างตำแหน่ง และโครงสร้างอัตรากำลังพนักงานให้มีความเหมาะสมกับสถานะของ ช.ก.ส. ในช่วงระยะเวลานั้น ๆ
- 12) คณะกรรมการ ช.ก.ส. ได้รับข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยอย่างสม่ำเสมอเพื่อนำข้อมูล มาใช้ในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ
- 13) คณะกรรมการ ช.ก.ส. ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ตามที่คณะกรรมการ ช.ก.ส. มอบหมาย

4.3.2 คุณลักษณะของคณะกรรมการ

คณะกรรมการ ช.ก.ส. เป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำ วิสัยทัศน์ และมีความเป็นอิสระในการตัดสินใจที่เพียงพอ ซึ่งจะช่วยสร้างความสามารถในการแข่งขัน การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และประโยชน์สูงสุดของ ช.ก.ส. และผู้ถือหุ้นภายใต้กรอบของความโปร่งใส มีจริยธรรมที่ดี และมีความรับผิดชอบ

แนวทางปฏิบัติ

1) คณะกรรมการ ช.ก.ส. เป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำ วิสัยทัศน์ และอิสระในการตัดสินใจ เพื่อประโยชน์สูงสุด ของ ช.ก.ส.และผู้ถือหุ้นโดยรวมองค์ประกอบของคณะกรรมการ ช.ก.ส. ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ รองประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการอื่นอีกไม่เกินสิบสองคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง และให้ผู้จัดการเป็นกรรมการและเลขานุการ

กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอย่างน้อยต้องมีผู้แทนกระทรวงการคลังหนึ่งคน ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หนึ่งคน ผู้แทนกรมส่งเสริมสหกรณ์หนึ่งคน ผู้แทนสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมหนึ่งคน ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทยหนึ่งคน และผู้แทนสหกรณ์การเกษตรผู้ถือหุ้นหนึ่งคน

กรรมการอื่นนอกจากที่กล่าวในวรรคสอง จะแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านที่เป็นประโยชน์ต่อ ช.ก.ส. และมีความน่าเชื่อถือ

3) คุณลักษณะของกรรมการ ช.ก.ส. เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ ช.ก.ส. และพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

4.3.3 ความเป็นอิสระ

คณะกรรมการ ช.ก.ส. เป็นผู้มีความเป็นอิสระและเป็นกลางไม่มีผลประโยชน์ หรือส่วนได้ส่วนเสีย ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม สามารถใช้ดุลยพินิจที่เป็นอิสระในการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์อย่างเป็นอิสระและเป็นธรรม รวมทั้งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ สามารถปฏิบัติหน้าที่และแสดงความคิดเห็นหรือรายงานผลการปฏิบัติงานตามหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย และอุทิศเวลาอย่างเพียงพอในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ช.ก.ส.

แนวทางปฏิบัติ

- 1) คณะกรรมการ ช.ก.ส. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความอิสระ กรรมการแต่ละคนใช้ทักษะ ประสบการณ์ และดุลยพินิจที่เป็นอิสระตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ที่มีการนำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการ ช.ก.ส. ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติหน้าที่ของ คณะกรรมการ ช.ก.ส.
- 2) คณะกรรมการ ช.ก.ส. มีแนวทางการทำงานในการติดตามและรับฟังปัญหา เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการผลักดันให้เกิดการปรับเปลี่ยนหรือยับยั้งการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ทั้งนี้ เพื่อคุ้มครองผลประโยชน์ของภาครัฐและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและประชาชน

4.3.4 การถ่วงดุลของคณะกรรมการ

เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสร้างความสมดุลของการกำกับและการบริหารจัดการที่ดี จึงได้กำหนดในพระราชบัญญัติ ช.ก.ส. ให้คณะกรรมการ ช.ก.ส. ประกอบด้วย ประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน 6 คน กรรมการอิสระจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน กรรมการและเลขานุการจากฝ่ายบริหาร 1 คน

แนวทางปฏิบัติ

คณะกรรมการ ช.ก.ส. มีกรรมการอิสระ ซึ่งไม่เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง โดยคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิในบัญชีรายชื่อกรรมการที่กระทรวงการคลังจัดทำขึ้น ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการอิสระ และต้องไม่มีผลประโยชน์หรือส่วนได้ส่วนเสีย ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม ทั้งในด้านการเงินและการบริหารงานใน ช.ก.ส.

4.3.5 บทบาทของคณะกรรมการ ฝ่ายจัดการ และภาครัฐ ต่อกิจการประชาชน และประเทศชาติ

คณะกรรมการ ช.ก.ส. และฝ่ายจัดการ มีหน้าที่รับผิดชอบเชิงจริยธรรม และตามกฎหมายต่อ ช.ก.ส. กระทรวงการคลัง และประชาชน ดังนั้น คณะกรรมการ ช.ก.ส. และฝ่ายจัดการ จึงได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวัง ด้วยทักษะ และความซื่อสัตย์สุจริต รวมถึงการมีหน้าที่รับผิดชอบและจรรยาบรรณที่ถูกต้อง

ด้วยเหตุที่ ช.ก.ศ. เป็นรัฐวิสาหกิจ เป็นกิจการของภาครัฐ ดังนั้น รัฐจึงมีหน้าที่ควบคุมในฐานะเจ้าของกิจการ โดยใช้อำนาจผ่านทางกระทรวงการคลัง และให้ความสำคัญ ในการเพิ่มมูลค่ากิจการ และทำหน้าที่ควบคุม กำกับการดำเนินงานของ ช.ก.ศ. ในทางอ้อม โดยคัดเลือกกรรมการ ช.ก.ศ. และเสนอคณะรัฐมนตรี แต่งตั้ง เพื่อทำหน้าที่แทนตนในการใช้สิทธิต่างๆที่มีในการปกป้องรักษาผลประโยชน์ของรัฐและของประชาชน

แนวทางปฏิบัติ

1) คณะกรรมการ ช.ก.ศ. ได้แต่งตั้งและมอบหมายผู้แทนกรรมการ ช.ก.ศ. และฝ่ายจัดการเป็น คณะอนุกรรมการชุดต่างๆ เพื่อช่วยกลั่นกรองงาน ศึกษารายละเอียด ติดตามหรือกำกับดูแลในเรื่องสำคัญก่อนเสนอ คณะกรรมการ ช.ก.ศ. โดยกำหนดให้มีองค์ประกอบ บทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบที่เหมาะสม สอดคล้องกับ สภาพแวดล้อมและความจำเป็นของ ช.ก.ศ.

2) คณะกรรมการ ช.ก.ศ. ให้ความสำคัญในการเข้าประชุมคณะกรรมการ ช.ก.ศ. และคณะอนุกรรมการ ชุดต่างๆ เป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีการพิจารณาผลดีผลเสียในทุกด้านก่อน ตัดสินใจให้ความเห็นชอบในทุกเรื่อง

3) คณะกรรมการ ช.ก.ศ. ได้จัดให้มีแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจ หรือ จรรยาบรรณ เพื่อให้คณะกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกคน ได้ทราบและถือปฏิบัติ

4.3.6 ความมีประสิทธิภาพของคณะกรรมการและการจัดตั้งคณะอนุกรรมการ

เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ช.ก.ศ. มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลตาม พระราชบัญญัติ ช.ก.ศ. คณะกรรมการ ช.ก.ศ. จึงแต่งตั้งคณะอนุกรรมการชุดต่าง ๆ เพื่อศึกษารายละเอียด ติดตาม กำกับดูแล และกลั่นกรองงานในเรื่องสำคัญ ๆ โดยเฉพาะในกรณีที่ต้องอาศัยความเป็นกลางในการวินิจฉัย ก่อนนำเสนอคณะกรรมการ ช.ก.ศ. และได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการไว้อย่างชัดเจน โดยตระหนัก ถึงการเพิ่มมูลค่าให้เกิดแก่กิจการของ ช.ก.ศ.

แนวทางปฏิบัติ

1) คณะกรรมการ ช.ก.ศ. ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการชุดต่าง ๆ เพื่อช่วยศึกษาถ่วงถ่วงก่อน นำเสนอคณะกรรมการ ช.ก.ศ.

2) กรรมการ ช.ก.ศ. ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดเพิ่มค่าตอบแทนให้แก่ตนเอง โดย ช.ก.ศ. ได้จ่ายค่าตอบแทนให้แก่คณะกรรมการ ช.ก.ศ. ตามมติคณะรัฐมนตรี

3) คณะกรรมการ ช.ก.ศ. เป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาและกำหนดหลักเกณฑ์ ในการสรรหา ผู้จัดการ ช.ก.ศ. และคณะอนุกรรมการพิจารณาหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้จัดการ ช.ก.ศ. เพื่อกำหนดเกณฑ์ค่าตอบแทนให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม

4) ประธานกรรมการ ช.ก.ศ. มิได้เป็นประธานในคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการ ช.ก.ศ. แต่งตั้ง

4.3.7 การแต่งตั้งและเลือกตั้งกรรมการ

การแต่งตั้งกรรมการ ช.ก.ศ. ใหม่และการเสนอชื่อผู้ทรงคุณวุฒิให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง มีหลักเกณฑ์และวิธีการ มีความโปร่งใส และการต่อวาระกรรมการ ช.ก.ศ. มิได้เป็นไปโดยอัตโนมัติ การแต่งตั้ง กรรมการ ช.ก.ศ. จะแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์อย่างแท้จริง โดยมีคุณสมบัติตาม พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงาน รัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยไม่มีผลประโยชน์หรือส่วนได้ส่วนเสียไม่ว่าทั้งทางตรงและทางอ้อมกับกิจการของ ช.ก.ศ. และมีการกำหนด บรรทัดฐานการเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการ ช.ก.ศ. การเตรียมความพร้อม และการมีส่วนร่วมเพื่อให้ ช.ก.ศ. ได้รับประโยชน์สูงสุดจากการแต่งตั้ง

แนวทางปฏิบัติ

1) การแต่งตั้งกรรมการ ช.ก.ศ. มีวิธีการ ขั้นตอน หลักเกณฑ์ที่โปร่งใส และเป็นธรรม โดยแต่งตั้ง จากผู้มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความน่าเชื่อถือในหลากหลายสาขาที่เหมาะสมกับภารกิจของ ช.ก.ศ. และมีคุณสมบัติตามพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน สำหรับกรรมการและพนักงาน รัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และไม่มีประโยชน์หรือส่วนได้ส่วนเสียกับกิจการของ ช.ก.ศ.

(Conflict Of Interest)

2) ช.ก.ศ. ได้เปิดเผยประวัติกรรมการ ช.ก.ศ. ทุกคน โดยได้เผยแพร่ในเว็บไซต์ของ ช.ก.ศ. รายงาน ต่อคณะกรรมการ ช.ก.ศ. และในรายงานกิจการประจำปี และได้ปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันทุกครั้งที่มีการ เปลี่ยนแปลง

4.3.8 คุณลักษณะของกรรมการ

กรรมการ ช.ก.ศ. แต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างมากในการเพิ่มคุณค่าให้แก่ คณะกรรมการ ช.ก.ศ. เพราะเป็นผู้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ เหมาะสมกับภารกิจของ ช.ก.ศ. และได้ อุทิศเวลาความสามารถ และประสบการณ์ในการนำมาซึ่งการวิจารณ์ และแสดงความคิดเห็นที่หลากหลายให้กับคณะกรรมการ ช.ก.ศ.

แนวทางปฏิบัติ

1) กรรมการ ช.ก.ศ. ทุกคนได้อุทิศเวลาให้แก่การปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการ ช.ก.ศ. อย่างเต็มที่ ผู้จัดการ ช.ก.ศ. หากจะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการ ช.ก.ศ. ต้องพ้นจากตำแหน่งผู้จัดการ ช.ก.ศ. อย่างน้อย 1 ปี กรรมการ ช.ก.ศ. ที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่ทุกคนได้รับรู้ถึงบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบของกรรมการ และการ ดำเนินงานของ ช.ก.ศ. โดย ช.ก.ศ. จะมอบคู่มือคณะกรรมการช.ก.ศ. เพื่อศึกษา และจัดให้มีการบรรยายสรุปเกี่ยวกับ ธุรกิจของ ช.ก.ศ. และเยี่ยมชมการปฏิบัติงานของ ช.ก.ศ.

2) กรรมการ ช.ก.ศ. จะดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจได้ไม่เกิน 3 แห่ง

4.3.9 บทบาทของกรรมการอิสระ

บทบาทสำคัญของกรรมการอิสระ ช.ก.ศ. เป็นบทบาทเชิงกลยุทธ์ในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับองค์กร และให้ความมั่นใจว่าคณะกรรมการ ช.ก.ศ. ให้ความสำคัญในการรักษา และสร้างประโยชน์สูงสุดในระยะยาวแก่ประชาชน ตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง ช.ก.ศ.

กรรมการอิสระ ช.ก.ศ. เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ ความสามารถ พร้อมทั้งจะแสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างเป็นอิสระตลอดจนอุทิศเวลาในการปฏิบัติหน้าที่

แนวทางปฏิบัติ

- 1) กรรมการอิสระ ช.ก.ศ. ได้รายงานรับรองความเป็นอิสระตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ช.ก.ศ. กำหนด เมื่อได้รับการแต่งตั้งและเป็นประจำทุกปี
- 2) กรรมการอิสระ ช.ก.ศ. มีการประชุมร่วมกันเป็นครั้งคราว (อย่างน้อย 6 เดือนต่อครั้ง) โดยไม่มีกรรมการที่เป็นกรรมการโดยตำแหน่งเข้าร่วมประชุมด้วย
- 3) กรรมการอิสระ ช.ก.ศ. ได้เข้าถึงข้อมูลทางการเงินและทางธุรกิจอื่นอย่างเพียงพอที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- 4) กรรมการอิสระ ช.ก.ศ. ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดค่าตอบแทนของผู้บริหารสูงสุด โดยร่วมเป็นกรรมการในคณะกรรมการพิจารณาหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานของ ผู้จัดการ ช.ก.ศ. ตลอดจนสอดส่องดูแลผลการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการ
- 5) กรรมการอิสระ ช.ก.ศ. ได้เข้าประชุมคณะกรรมการ ช.ก.ศ. และคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการ ช.ก.ศ. แต่งตั้ง เป็นประจำโดยสม่ำเสมอ

4.3.10 การประเมินผลของคณะกรรมการ

การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ช.ก.ศ. จะช่วยให้คณะกรรมการ ช.ก.ศ. ทำหน้าที่กำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ขององค์กรควบคู่ไปกับการทำหน้าที่สอดส่องดูแลผลการปฏิบัติงานที่ของฝ่ายจัดการ โดยคณะกรรมการ ช.ก.ศ. จะมีการประเมินผลการปฏิบัติงานในลักษณะที่เป็นการประเมินตนเอง (Self Assessment) เพื่อนำผลการประเมินดังกล่าวมาพิจารณาร่วมกัน และกำหนดแนวทางที่จะปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

แนวทางปฏิบัติ

1) คณะกรรมการ ช.ก.ศ. ได้ทำการประเมินตนเอง ตามหลักเกณฑ์การประเมินที่กระทรวงการคลัง กำหนดประกอบด้วย ขอบเขตการประเมิน ขั้นตอนการประเมิน ระยะเวลา รูปแบบและการประมวลคะแนน โดยทำการประเมิน 2 รูปแบบ คือ แบบรายบุคคล และแบบรายคณะ ปีละ 1 ครั้ง

2) คณะกรรมการ ช.ก.ศ. ได้มีการนำผลการประเมินตนเอง มาพิจารณาร่วมกันและได้มอบ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เพื่อนำมากำหนดแนวทางปรับปรุงให้การปฏิบัติหน้าที่ของ คณะกรรมการ ช.ก.ศ. มีความครบถ้วน มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

4.3.11 การดำเนินการประชุมคณะกรรมการ

การประชุมคณะกรรมการ ช.ก.ศ. มีความสำคัญต่อการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ ของคณะกรรมการ ช.ก.ศ. และองค์กร ช.ก.ศ.

แนวทางปฏิบัติ

1) คณะกรรมการ ช.ก.ศ. มีการประชุมอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง โดยกำหนดแผนการประชุม ประจำปีล่วงหน้า และมีการประชุมตามความจำเป็น เพื่อกรรมการ ช.ก.ศ. จะได้ปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบ ของตนได้อย่างถูกต้อง

2) การประชุมคณะกรรมการ ช.ก.ศ. ต้องมีกรรมการ ช.ก.ศ. มาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของ คณะกรรมการ ช.ก.ศ. จึงเป็นองค์ประชุม ถ้าในการประชุมครั้งใดประธานกรรมการ ช.ก.ศ. ไม่อยู่ในที่ประชุมให้ รองประธานกรรมการ ช.ก.ศ. เป็นประธานในที่ประชุมถ้าประธานกรรมการ ช.ก.ศ. และรองประธานกรรมการ ช.ก.ศ. ไม่อยู่ในที่ประชุมให้กรรมการ ช.ก.ศ. ที่มาประชุมเลือกกรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

3) กรรมการ ช.ก.ศ. ได้รับข้อมูลที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจล่วงหน้า

4) ประธานกรรมการ ช.ก.ศ. และผู้จัดการ ช.ก.ศ. ได้ร่วมกันพิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัด เรื่องที่จะเข้าวาระการประชุม ทั้งนี้ กรรมการ ช.ก.ศ. ที่ต้องการกำหนดเรื่องอื่นเป็นวาระการประชุมจะเสนอเรื่อง ต่อประธานกรรมการ ช.ก.ศ.

5) คณะกรรมการ ช.ก.ศ. ได้สนับสนุนให้ผู้จัดการ ช.ก.ศ. เชิญผู้บริหารระดับสูงเข้าร่วมประชุม คณะกรรมการ ช.ก.ศ. เพื่อให้ข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมในฐานะที่เกี่ยวข้องกับปัญหาโดยตรง และเพื่อให้ คณะกรรมการ ช.ก.ศ. ได้มีโอกาสรู้จักผู้บริหารระดับสูงสำหรับใช้ประกอบการพิจารณาแผนการสืบทอดงาน

6) ประธานกรรมการ ช.ก.ศ. ได้จัดให้มีการประสานงานระหว่างคณะกรรมการ ช.ก.ศ. และฝ่ายจัดการ

4.3.12 การได้รับเอกสารและข้อมูล

กรรมการ ธ.ก.ส. ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและสำคัญ เพื่อใช้ประกอบในการ พิจารณาในการตัดสินใจในประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างรอบคอบ และเที่ยงตรงเกิดประโยชน์แก่ ธ.ก.ส. มากที่สุด

แนวทางปฏิบัติ

- 1) ธ.ก.ส. มีมาตรการที่ชัดเจนเพื่อให้กรรมการ ธ.ก.ส. ได้รับข้อมูลล่วงหน้า โดยมีเวลาเพียงพอที่จะศึกษาพิจารณาและตัดสินใจอย่างถูกต้องในเรื่องต่าง ๆ ในการประชุมคณะกรรมการ ธ.ก.ส. แต่ละครั้ง
- 2) กรรมการ ธ.ก.ส. สามารถขอเอกสารและข้อมูล คำปรึกษาจากฝ่ายจัดการ และอาจขอความเห็นที่เป็นอิสระจากที่ปรึกษาภายนอกเมื่อจำเป็น เพื่อประกอบการประชุมในแต่ละครั้ง

4.3.13 ค่าตอบแทนของกรรมการ

ค่าตอบแทนของกรรมการ ธ.ก.ส. ได้กำหนดไว้อย่างเป็นธรรม โปร่งใสและเท่าเทียมกัน โดยอ้างอิงตามประสิทธิภาพด้านการปฏิบัติงานตามคุณสมบัติของกรรมการเป็นสำคัญ

แนวทางปฏิบัติ

- 1) ค่าตอบแทนของคณะกรรมการ ธ.ก.ส. และคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการ ธ.ก.ส. แต่งตั้งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี และตามหลักเกณฑ์ที่ ธ.ก.ส. กำหนด
- 2) คณะกรรมการ ธ.ก.ส. ได้เปิดเผยข้อมูลค่าตอบแทนที่ได้รับไว้ในรายงานกิจการประจำปี โดยจำแนกค่าตอบแทนเป็นรายบุคคล

4.4 บทบาทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการบริหารแบบมีส่วนร่วม

4.4.1 บทบาทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ธ.ก.ส. ให้ความสำคัญในการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม และผู้ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ทุกฝ่ายอย่างเท่าเทียมกัน จัดให้มีกระบวนการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่าง ธ.ก.ส. กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และพัฒนากลไกการมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างผลการดำเนินงานเพื่อให้เกิด ความมั่นคงและยั่งยืนของ ธ.ก.ส. โดยกำหนดนโยบายให้มีการปฏิบัติตามสิทธิผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

แนวทางปฏิบัติ

- 1) ธ.ก.ส. กำหนดนโยบายและพัฒนากลไกของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการเสริมสร้างผลการดำเนินงานเพื่อสร้างความมั่นคง โดยจัดสัมมนารับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษา ผู้แทนเกษตรกร และสื่อมวลชน รวมทั้งจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับ ประชาชนชาวบ้าน เพื่อให้มีส่วนร่วมและเกิดความเข้าใจในโครงการที่ ธ.ก.ส. จะดำเนินการ และ ธ.ก.ส. สามารถดำเนินโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพไม่เกิดความเสียหายและเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติโดยรวม

2) ธ.ก.ส. ได้ปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเหมาะสมและเป็นธรรมตามสิทธิของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

2.1) การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้น

ธ.ก.ส. มุ่งมั่นดำเนินธุรกิจให้มีผลประกอบการที่ได้อย่างต่อเนื่อง และรักษาระดับฐานะการเงินให้มีความแข็งแกร่ง โดยดำเนินธุรกิจด้วยความรอบคอบและโปร่งใส เป็นไปอย่างถูกต้อง ครบถ้วนตามข้อกำหนด และกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขัน และยึดมั่นในหลักจรรยาบรรณทางธุรกิจ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผู้ถือหุ้นในระยะยาว นอกจากนี้ ธ.ก.ส. ยังให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องแก่ผู้ถือหุ้น และมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีสาระสำคัญอย่างสม่ำเสมอ

2.2) การปฏิบัติต่อรัฐบาล และกระทรวงการคลัง

ธ.ก.ส. อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการคลังต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล แผนบริหารราชการแผ่นดิน และแผนปฏิบัติราชการกระทรวงการคลัง โดย ธ.ก.ส. เป็นกลไกในการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนระดับฐานรากให้มีประสิทธิภาพ สามารถให้ความช่วยเหลือประชาชนระดับฐานรากทั้งด้านการเงิน การผลิต การแปรรูป และการตลาด เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของผลผลิตและเป็นการเพิ่มรายได้ของเกษตรกร รวมทั้ง การเชื่อมโยงสหกรณ์ทุกประเภท เพื่อให้ความช่วยเหลือประชาชนระดับฐานรากที่เป็นสมาชิกของสหกรณ์ที่ขาดแคลนเงินทุนให้มีแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ จะส่งผลให้ชุมชนระดับฐานรากเข้มแข็ง รวมทั้งเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศเติบโตอย่างยั่งยืน

2.3) การปฏิบัติต่อลูกค้า

ธ.ก.ส. มุ่งมั่นตอบสนองความต้องการเพื่อสร้างความพึงพอใจแก่ลูกค้า ด้วยผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน และมีความหลากหลาย โดยพัฒนาระบบงาน และนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้อย่างเหมาะสม จัดให้มีบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญ เป็นผู้ให้บริการ เพื่อให้มั่นใจว่าลูกค้าได้รับบริการที่ดีที่สุด รวมทั้งได้ขยายเครือข่ายสาขาให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศอย่างต่อเนื่อง ดูแลรักษาข้อมูลความลับของลูกค้า ตลอดจนจัดให้มีระบบการรับข้อร้องเรียน และดำเนินการแก้ไขตามความเหมาะสมด้วยความใส่ใจและยุติธรรม

2.4) การปฏิบัติต่อคณะกรรมการและผู้บริหาร

คณะกรรมการและผู้บริหารของ ธ.ก.ส. ได้รับรู้ถึงสิทธิของตนเป็นอย่างดี และพร้อมเป็นแบบอย่างในการใช้สิทธิและหน้าที่ของตนตามกรอบที่กำหนดไว้ ขณะเดียวกัน ยังตระหนักถึงการดูแลสิทธิของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มขององค์กรอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม

2.5) การปฏิบัติต่อพนักงาน

พนักงานถือเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนพันธกิจให้บรรลุวิสัยทัศน์ของ ธ.ก.ส. ซึ่งต้องรักษาและสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ จัดให้มีโอกาสก้าวหน้าในสายทางเดินอาชีพที่ชัดเจน จึงได้เร่งพัฒนาศักยภาพพนักงานให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นต่อ การปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ สามารถสร้างความพึงพอใจสูงสุดให้แก่ลูกค้า มุ่งเน้นการพัฒนาที่ช่วยให้พนักงานเป็นมืออาชีพในงานที่รับผิดชอบมากยิ่งขึ้น ตลอดจนได้สร้างและพัฒนาระบบการ เรียนรู้รูปแบบต่าง ๆ ให้หลากหลายยิ่งขึ้น เพื่อเปิดโอกาสให้พนักงานได้เรียนรู้ด้วยตนเอง และเรียนรู้ด้วยกันอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืนและนำไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ รวมทั้งดูแลการกำหนดผลตอบแทนที่เหมาะสมเป็นธรรม และจัดให้มีสวัสดิการในด้านต่าง ๆ เช่น การรักษาพยาบาล การเคหะสงเคราะห์ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ การให้ทุนการศึกษาแก่พนักงาน ตลอดจนจัดให้มีการดูแลระบบการรักษาความปลอดภัยที่ดี สนับสนุนการจัดสถานที่ทำงานที่เหมาะสมและเอื้ออำนวยให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานอย่างเต็มที่

2.6) การปฏิบัติต่อลูกค้า

ธ.ก.ส. ให้ความสำคัญกับลูกค้าทุกราย เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและเป็นธรรมต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยยึดหลักผลประโยชน์สูงสุดของ ธ.ก.ส. ไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตนหรือของพวกพ้อง ทั้งนี้ ต้องให้ข้อมูลที่ถูกต้อง และอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง ไม่ทำให้ลูกค้าเข้าใจผิดพลาดหรือได้รับข้อมูลที่ไม่ครบถ้วน และที่สำคัญควรหลีกเลี่ยงการรับของกำนัล สินน้ำใจ และบริการที่จัดขึ้นให้เป็นการส่วนตัว หรือห่มุ่ณะอย่างเฉพาะเจาะจง เพื่อหลีกเลี่ยงข้อครหาต่าง ๆ และป้องกันมิให้เกิดความไม่เอียงในการช่วยเหลือตอบแทนฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นพิเศษ รวมทั้ง ได้จัดให้มีการทบทวนระบบและระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างของ ธ.ก.ส. ให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2549 และข้อบังคับของ ธ.ก.ส. ฉบับที่ 30 ว่าด้วยการพัสดุ

2.7) การปฏิบัติต่อเจ้าหน้าที่

ธ.ก.ส. ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ตกลงไว้กับเจ้าหน้าที่ในกลุ่มต่าง ๆ เพื่อรักษา ชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือต่อเจ้าหน้าที่และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม

2.8) การปฏิบัติต่อพันธมิตรธุรกิจธนาคาร

ธ.ก.ส. มุ่งมั่นปฏิบัติตามข้อตกลงที่ทำไว้กับพันธมิตรทางธุรกิจของ ธ.ก.ส. และให้ความช่วยเหลือในการเอื้ออำนวยผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน เช่น การให้ความร่วมมือเกื้อกูล และเป็นพันธมิตรกันในด้านข้อมูล ด้านการให้บริการ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินธุรกิจ และสามารถให้บริการที่มีคุณภาพแก่ลูกค้าได้

4.4.2 การบริหารแบบมีส่วนร่วม

ร.ก.ส. ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในองค์กร อันจะส่งผลให้เกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ร.ก.ส. จึงให้ความสำคัญต่อกระบวนการแรงงานสัมพันธ์ โดยสร้างสรรค์กระบวนการ การมีส่วนร่วมผ่านคณะกรรมการกิจการสัมพันธ์ ซึ่งคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการ ร.ก.ส. เป็นประธาน ผู้แทนฝ่ายบริหาร และฝ่ายพนักงานจำนวนเท่ากัน มีอำนาจหน้าที่ 5 ประการ ดังนี้

- 1) ให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงาน ตลอดจนส่งเสริมและพัฒนาการแรงงานสัมพันธ์
- 2) หาทางปรองดองและระงับข้อขัดแย้ง
- 3) ปรับปรุงระเบียบข้อบังคับในการทำงานและสวัสดิการอันจะเป็นประโยชน์ต่อพนักงานและองค์กร
- 4) ปรึกษาหารือเพื่อแก้ปัญหาตามคำร้องทุกข์ของลูกจ้างหรือสหภาพแรงงาน รวมถึงการร้องทุกข์เกี่ยวกับการลงโทษทางวินัย
- 5) ปรึกษาหารือเพื่อปรับปรุงสภาพการจ้าง

แนวทางปฏิบัติ

- 1) ให้มีการประชุมอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง ในกรณีมีเรื่องเร่งด่วนกรรมการกิจการสัมพันธ์ จำนวนไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 สามารถร้องขอให้มีการประชุมเป็นกรณีพิเศษได้
- 2) จัดให้มีคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องที่จะนำมาพิจารณา ก่อนนำเสนอคณะกรรมการกิจการสัมพันธ์เพื่อพิจารณาต่อไป
- 3) นำผลการปรึกษาหารือมาปรับปรุงแก้ไขกระบวนการการทำงานตลอดจน กระบวนการแรงงานสัมพันธ์ เพื่อประสิทธิภาพของ ร.ก.ส.
- 4) มีการสื่อสารผลการประชุมให้ทุกฝ่ายในองค์กรได้รับรู้โดยทั่วถึงกัน

4.5 การเปิดเผยข้อมูลสารสนเทศและความโปร่งใส

4.5.1 การเปิดเผยข้อมูลสารสนเทศ

ตามเจตนารมณ์ของการประกาศใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2540 เพื่อรับรอง สิทธิในการรู้ (right to know) หรือสิทธิที่จะรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐ โดยเห็นว่าสิทธิดังกล่าวมีความสำคัญมากต่อกระบวนการบริหารกิจการบ้านเมืองเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใสอย่างแท้จริง ซึ่งจำเป็นที่จะต้องเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบกระบวนการบริหารและปฏิบัติของภาครัฐ เพราะหาก การดำเนินการในเรื่องใดของหน่วยงานของรัฐ กระทบสิทธิหรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายประชาชนก็สามารถโต้แย้งเพื่อให้มีการดำเนินการให้ถูกต้องได้

ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปของเจตนารมณ์ของกฎหมาย ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการให้มีการเปิดเผยข้อมูลสารสนเทศทางการเงินและที่ไม่ใช่ทางการเงิน อย่างถูกต้องครบถ้วนเพียงพอ สม่าเสมอ และทันต่อเวลา เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของ ธ.ก.ส. ได้รับทราบข้อมูลสารสนเทศอย่างเท่าเทียมกัน และนอกจากนี้ยังได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2540 และที่จะมีการแก้ไขเพิ่มเติมในอนาคตด้วย

แนวทางปฏิบัติ

1) การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของ ธ.ก.ส. ที่เป็นข้อมูลข่าวสารของราชการโดยการนำข้อมูลข่าวสารของราชการตามที่กฎหมายกำหนดไปลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา

ข้อมูลข่าวสารของราชการที่กฎหมายกำหนดให้ต้องนำไปเผยแพร่โดยการนำไปลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา เป็นข้อมูลข่าวสารของราชการที่สำคัญที่ประชาชนควรต้องรู้ ซึ่งประเภทของข้อมูลข่าวสารที่ ธ.ก.ส. ได้นำลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ประกอบด้วย

1.1 การจัดการโครงสร้างองค์กร

โครงสร้างองค์กรเป็นการจัดโครงสร้างภายใต้กรอบหลักการสำคัญ 5 หลักการ ได้แก่

1) หลักการแบ่งงานกันทำ 2) หลักการมอบหมายงาน 3) หลักความชำนาญเฉพาะงาน 4) หลักอำนาจที่ชอบธรรม และ 5) หลักการประสานงาน และรองรับภารกิจตามวิสัยทัศน์ของ ธ.ก.ส. โดยจัดกลุ่มงานที่มีการดำเนินงานที่เชื่อมโยงกันอยู่ในกลุ่มเดียวกัน เพื่อให้เกิดห่วงโซ่คุณค่าในการเชื่อมต่องานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และได้มีการเผยแพร่โครงสร้างองค์กรให้พนักงานทราบผ่านระบบ Intranet ของ ธ.ก.ส. และบุคคลทั่วไปทราบผ่านช่องทางเว็บไซต์ www.baac.or.th

1.2 อำนาจหน้าที่ที่สำคัญและวิธีการดำเนินการ

การสรุปอำนาจหน้าที่ที่สำคัญและวิธีการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่นั้น ๆ เพื่อให้พนักงานและประชาชนทั่วไปสามารถรับรู้ถึงบทบาทหน้าที่ ของ ธ.ก.ส. กำหนดการดำเนินการ ดังนี้

1.2.1 บทบาทหน้าที่ที่สำคัญและกระทบต่อประชาชนผู้ให้บริการโดยตรง เช่น ขั้นตอนการขอใช้บริการ ผู้มีอำนาจอนุมัติเงินกู้ ผู้มีอำนาจในการรับฝากเงิน เป็นต้น กำหนดให้สาขาจัดทำประกาศติวไว้ที่ทำการสาขาให้ทราบอย่างชัดเจน

1.2.2 บทบาทหน้าที่ที่สำคัญของส่วนงานต่าง ๆ ที่พนักงานควรทราบ พนักงานสามารถสืบค้นได้จากระบบงานสารบรรณ ระบบคู่มือปฏิบัติงานของ ธ.ก.ส. และระบบจัดเก็บเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนเว็บไซต์ของส่วนงานต่าง ๆ ในระบบ Intranet

1.3 สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสารหรือคำแนะนำในการติดต่อกับ ธ.ก.ส.

เพื่อบอกถึงสถานที่ที่ติดต่อขอรับข้อมูลข่าวสารหรือคำแนะนำ จึงเป็นการเพิ่มความสะดวกกับประชาชน เพื่อทราบว่าจะไปติดต่อที่ใด จุดใดรวมทั้งยังเป็นหลักประกันที่ชัดเจนว่า ธ.ก.ส. ได้จัดเจ้าหน้าที่ไว้เป็นการประจำเพื่อให้ข้อมูลข่าวสารและคำแนะนำในการติดต่อ

1.4 ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง หนังสือเวียน แบบแผน นโยบายหรือการตีความ ทั้งนี้ ได้จัดให้มีขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎ เพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง

1.5 ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกำหนด เพื่อให้สอดคล้องเหมาะสมกับการพัฒนาของสังคมในอนาคต

2) การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยต้องนำข้อมูลข่าวสารของ ธ.ก.ส. ตามที่กฎหมายกำหนดไปรวมไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้

ธ.ก.ส. ได้ประมวลข้อมูลข่าวสารทางการเงินและที่ไม่ใช่ทางการเงินที่ถูกต้อง ครบถ้วนทันสมัยเพื่อรวบรวมไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ตามความต้องการ ได้แก่

2.1 ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน รวมทั้งความคิดเห็นแย้งและคำสั่งที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าว

เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ว่า การพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่งเกี่ยวกับเอกชนที่ผ่านมาได้มีการพิจารณาโดยหลักเกณฑ์หรือตามกฎหมายซึ่งจะทำให้สามารถได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเป็นแนวทางได้ว่า หากตนจะมีการดำเนินการในกรณีนั้น ๆ บ้าง จะต้องเตรียมตัวอย่างไร และ ธ.ก.ส. ควรพิจารณาอย่างไร

2.2 นโยบายและการตีความที่สำคัญรวมทั้งนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความเสี่ยงในการดำเนินงานด้านการเงิน

เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ได้ทราบ เพื่อให้ความร่วมมือปฏิบัติหรือเพื่อให้ข้อเสนอแนะต่อแนวทางนโยบายดังกล่าว อันเป็นสิ่งสำคัญในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

2.3 แผนงาน โครงการ และงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่กำลังดำเนินการข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับแผนงาน โครงการและงบประมาณรายจ่ายประจำปีถือว่าเป็นข้อมูลข่าวสารสำคัญ เพื่อให้ผู้รับเหมาหรือผู้ประกอบการได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับงบประมาณประจำปีของหน่วยงานของรัฐ ตลอดจนแผนงานแลโครงการต่าง ๆ อย่างเท่าเทียมกัน ทำให้กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างต่าง ๆ มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรมและโปร่งใส และทำให้ ธ.ก.ส. ได้ประโยชน์จากการแข่งขันที่เป็นธรรม และโปร่งใส

2.4 คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีผลกระทบถึงสิทธิหน้าที่ของเอกชน

เพื่อให้จะได้รู้ขั้นตอนหลักเกณฑ์การพิจารณาและการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ไม่ว่าการให้บริการหรือการดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งกับประชาชนตามอำนาจหน้าที่ของ ธ.ก.ส. และในการขอรับบริการเรื่องต่าง ๆ จากธ.ก.ส.

2.5 รายงานทางการเงิน รายงานผู้สอบบัญชีและรายงานผลการดำเนินงานประจำปี

เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสรับรู้ข้อเท็จจริงในผลการดำเนินของ ธ.ก.ส. ในภาคการปฏิบัติงานจริง อันเป็นการสร้างความเชื่อมั่นและทำให้เกิดความไว้วางใจการดำเนินงานของ ธ.ก.ส. และนำมาซึ่งความโปร่งใสของหน่วยงาน

รายงานทางการเงิน รายงานผู้สอบบัญชีและรายงานผลการดำเนินงานประจำปี

2.6 นโยบายการจ่ายค่าตอบแทนแก่กรรมการและผู้บริหารสูงสุดในรายงาน ประจำปีรวมทั้งรูปแบบและลักษณะจำนวนเงินตอบแทน

เพื่อให้ประชาชนได้รู้ถึงการจ่ายค่าตอบแทนแก่กรรมการ ช.ก.ส. ผู้บริหารสูงสุด โดยเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปี ส่วนรูปแบบและลักษณะจำนวนเงินค่าตอบแทน จะดำเนินการตามข้อบังคับและอ้างอิงราชการเป็นสำคัญ

3) การเปิดเผยหรือการจัดหาข้อมูลข่าวสารให้กับประชาชนที่มาขอเป็นการเฉพาะรายข้อมูลข่าวสารของ ช.ก.ส. ทุกอย่างเปิดเผยได้ ช.ก.ส. ได้จัดให้กับผู้มาขอได้เป็นการเฉพาะรายด้วย โดยดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2540

4.5.2 คุณภาพของรายงานทางการเงิน

ช.ก.ส. ได้กำหนดแนวทางในการจัดทำและการรายงานทางการเงิน ตามมาตรฐานการบัญชีที่ยอมรับทั่วไป ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ตามพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. 2509 มาตรา 12 ซึ่งกำหนด แก้ไข ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจสั่งให้ ช.ก.ส. ซึ่งแจ้งข้อเท็จจริงแสดงความคิดเห็นหรือทำรายงานเกี่ยวกับกิจการของ ช.ก.ส. และมีอำนาจตั้งบุคคลเพื่อตรวจสอบและรายงานกิจการ และทรัพย์สินของ ช.ก.ส. และนอกจากนี้ รายงานทางการเงินของ ช.ก.ส. ได้ผ่านการตรวจสอบจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินซึ่งได้ตรวจสอบงบการเงินและทรัพย์สินอื่น รวมทั้งทะเบียนเอกสาร หรือหลักฐานในการใช้จ่าย ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2540 จึงมั่นใจได้ว่าข้อมูลที่แสดงในรายงานทางการเงินมีความถูกต้องเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่ยอมรับทั่วไป

แนวทางปฏิบัติ

1) กำหนดระเบียบและวิธีปฏิบัติในการจัดทำบัญชี การเบิกจ่าย และการจัดทำทะเบียนต่าง ๆ ที่จำเป็น ตามมาตรฐานที่ยอมรับทั่วไป ภายใต้การกำกับของธนาคารแห่งประเทศไทย และกระทรวงการคลัง รวมทั้งได้กำหนดให้มีผู้บันทึก ผู้ตรวจ และผู้อนุมัติ เพื่อให้มั่นใจว่ารายการต่าง ๆ ทางการเงินและบัญชี เป็นไปตามระเบียบและวิธีปฏิบัติของ ช.ก.ส. นอกจากนี้กระทรวงการคลังจะได้รับรายงานวิเคราะห์ฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของ ช.ก.ส. เป็นประจำทุกเดือน

2) มีระบบคอมพิวเตอร์สำหรับทำบัญชีที่ทันสมัย ได้แก่ระบบ SAP ซึ่งสามารถบันทึกรายการจากสาขาทั่วประเทศเข้าสู่ศูนย์กลางที่สำนักงานใหญ่ด้วยระบบ online ทำให้ ช.ก.ส. สามารถจัดทำรายงานทางการเงิน ได้รวดเร็วและมีความถูกต้องแม่นยำ

3) ฝ่ายตรวจสอบซึ่งมีหน้าที่ในการตรวจสอบได้สุ่มสอบทานการบันทึกรายการ และเอกสารประกอบต่าง ๆ อีกชั้นหนึ่ง รวมทั้งได้สอบทานงบการเงินของ ธ.ก.ส. เป็นรายไตรมาสทุกไตรมาส ก่อนรายงานให้คณะกรรมการตรวจสอบพิจารณา และหากมีข้อสงสัยคณะกรรมการตรวจสอบได้ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องชี้แจง ตอบข้อซักถาม หรือแก้ไข เพื่อให้เกิดความถูกต้อง ก่อนเสนอผลการสอบทานต่อคณะกรรมการ ธ.ก.ส.

4) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งเป็นส่วนงานอิสระทำหน้าที่ตรวจสอบ และรับรองงบการเงินในรายงานกิจการประจำปีของ ธ.ก.ส. ได้ตรวจสอบรายการทางบัญชีงบการเงิน และทรัพย์สินอื่น รวมทั้งทะเบียนเอกสาร หรือหลักฐานในการใช้จ่ายเป็นรายไตรมาสทุกไตรมาส รวมทั้งให้คำรับรองในรายงานกิจการประจำปีของ ธ.ก.ส. ก่อนเสนอที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นและเผยแพร่ ต่อประชาชนทั่วไป

5) ที่ประชุมใหญ่สามัญของผู้ถือหุ้นซึ่งประกอบด้วยกระทรวงการคลัง สถาบัน เกษตรกร (สหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร) เกษตรกร และประชาชนทั่วไป จะได้รับรายงานทางการเงิน พร้อมทั้งทำหน้าที่พิจารณาอนุมัติงบดุล บัญชีกำไรขาดทุนของ ธ.ก.ส. โดยที่ประชุมใหญ่

4.6 การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายใน

ธ.ก.ส. เห็นว่าการกำกับดูแลกิจการที่ดีควรมีระบบการบริหารความเสี่ยงระบบการควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายในที่มีประสิทธิภาพเพียงพอต่อการดำเนินธุรกิจเพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมั่นใจ และเชื่อมั่นในการดำเนินงานของ ธ.ก.ส.

4.6.1 การบริหารความเสี่ยง

ธ.ก.ส. ได้กำหนดขอบเขต นโยบาย และโครงสร้างการบริหารความเสี่ยง มีคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร และระดับส่วนงาน มีฝ่ายบริหารความเสี่ยง รับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยงในภาพรวมเป็นการเฉพาะ และมีการกำหนดแนวทางการระบุปัจจัยเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง การจัดการความเสี่ยง รวมทั้ง ระบบการติดตามกำกับ ที่ชัดเจน โดยจัดทำเป็นคู่มือการบริหารความเสี่ยงที่เป็นลายลักษณ์อักษร

แนวทางปฏิบัติ

1) กำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยงโดยใช้กรอบและแนวทางในการบริหารความเสี่ยง อ้างอิงตามแนวปฏิบัติของธนาคารแห่งประเทศไทย และกระทรวงการคลัง ซึ่งนำไปใช้เป็นกลยุทธ์ที่สำคัญในการสร้างมูลค่าเพิ่มแก่องค์กร และสร้างโอกาสทางธุรกิจ และถือว่าเป็นความรับผิดชอบ ของคณะกรรมการ ธ.ก.ส. ฝ่ายจัดการ และพนักงาน ให้นำระบบการบริหารความเสี่ยงไปปฏิบัติเป็นส่วนหนึ่งของงานจนเกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กร มีการจัดทำและปฏิบัติตามแผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Plan) รวมทั้งกำหนดมาตรฐานและกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลด และควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นกับองค์กรให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

2) ทุกส่วนงานมีการประเมินและควบคุมความเสี่ยงด้วยตนเอง โดยมีคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายในของแต่ละส่วนงานเป็นผู้กำกับดูแลสำหรับปัจจัยเสี่ยงที่ได้ประเมินแล้วพบว่ามีความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญ ฝ่ายสำนักบริหารความเสี่ยงจะบูรณาการปัจจัยเสี่ยง ดังกล่าวเป็นแผนที่ความเสี่ยง (Risk Map) และจัดทำแผนงานบริหารความเสี่ยง มอบหมายให้ส่วนงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ โดยมีคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงที่มีตัวแทนจากคณะกรรมการ ช.ก.ส. และผู้จัดการ รองผู้จัดการ เป็นกรรมการ โดยมีรองผู้จัดการและผู้ช่วยผู้จัดการที่ดูแลงานบริหารความเสี่ยงเป็นเลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการตามลำดับ โดยทำหน้าที่ติดตามกำกับ ทบทวนปัจจัยเสี่ยงอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ธนาคารยอมรับได้

4.6.2 การควบคุมภายใน

จากการที่ ช.ก.ส. ตระหนักถึงความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง จึงเล็งเห็นถึงความจำเป็นของระบบการควบคุมภายในที่เพียงพอและเหมาะสมกับการดำเนินธุรกิจ เพื่อให้สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล สามารถลดหรือป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นต่อทรัพย์สินของ ช.ก.ส. และลูกค้า ผลกระทบต่อชื่อเสียง ตลอดจนการปฏิบัติตามกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ช.ก.ส. มีการดำเนินการที่สำคัญเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในได้ถือปฏิบัติตามระเบียบ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ.2544 โดยกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน 5 องค์ประกอบ ได้แก่

- 1) สภาพแวดล้อมของการควบคุม ฝ่ายบริหารและพนักงานสร้างบรรยากาศ ของการควบคุม เพื่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการควบคุมภายใน โดยส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนเกิดจิตสำนึก ที่ดีในการปฏิบัติงานในความรับผิดชอบและตระหนักถึงความจำเป็นและ ความสำคัญของการควบคุมภายใน รวมทั้งดำรงรักษาไว้ซึ่งสภาพแวดล้อมของการควบคุมที่ดี
- 2) การประเมินความเสี่ยง ฝ่ายบริหารประเมินและบริหารความเสี่ยง ทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอกที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของ ช.ก.ส. อย่างเพียงพอ และเหมาะสม
- 3) กิจกรรมการควบคุม ฝ่ายบริหารจัดให้มีกิจกรรมการควบคุมที่มีประสิทธิผล เพื่อลดความเสียหาย ความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น และให้สามารถบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของ การควบคุมภายใน
- 4) สารสนเทศและการสื่อสาร ฝ่ายบริหารได้จัดให้มีสารสนเทศอย่างเพียงพอ และสื่อสารให้ฝ่ายบริหารและบุคลากรอื่นๆ ที่เหมาะสมทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ซึ่งจำเป็นต้องใช้สารสนเทศนั้นในรูปแบบที่เหมาะสมและทันเวลา

5) การติดตามประเมินผล ฝ่ายบริหารได้จัดให้มีการติดตามประเมินผล โดยการติดตามผลในระหว่างการปฏิบัติงานและการประเมินผลในรายครั้งอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้ความมั่นใจว่า

- ระบบการควบคุมภายในที่วางไว้เพียงพอ เหมาะสมมีประสิทธิภาพ และมีการปฏิบัติจริง
- การควบคุมภายในดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- ข้อตรวจพบจากการตรวจสอบและการสอบทานอื่น ๆ ได้รับการปรับปรุงแก้ไขอย่าง

เหมาะสมและทันเวลา

- การควบคุมภายในได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

แนวทางปฏิบัติ

1) กำหนดโครงสร้างองค์กรสอดคล้องกับเป้าหมาย และลักษณะการดำเนินธุรกิจหน้าที่ความรับผิดชอบ และสายการบังคับบัญชา

2) กำหนดอำนาจของผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน อำนาจอนุมัติ ต่าง ๆ มีการแบ่งแยกหน้าที่ ทั้งในส่วนของผู้ปฏิบัติงานและผู้ติดตามผล เพื่อให้มีการถ่วงดุลอำนาจ และการตรวจสอบระหว่างกัน รวมถึงจัดให้มีการดูแลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

3) กำหนดการควบคุมภายในไว้เป็นส่วนประกอบที่แทรกหรือแฝงอยู่ในการปฏิบัติงานตามปกติ มิใช่เฉพาะเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง และฝ่ายบริหารได้นำการควบคุมภายใน มาใช้โดยรวม เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารงานด้านการวางแผน การดำเนินการ และการติดตามผล โดยกำหนดให้ มีนโยบาย ระเบียบ วิธีปฏิบัติ และคู่มือการปฏิบัติงานเป็นลายลักษณ์อักษรการวางระบบการควบคุมภายในของ ธ.ก.ส. คำนี้ถึงผลประโยชน์ที่ได้รับจากการควบคุมภายในจะคุ้มค่ากับต้นทุนที่เกิดขึ้น

4) ฝ่ายบริหารและพนักงานผู้ปฏิบัติของ ธ.ก.ส. เป็นผู้กำหนดการควบคุมภายใน เพื่อให้ความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าการดำเนินงานของส่วนงานจะบรรลุวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

4.1 ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน รวมทั้งการใช้ทรัพยากร การดูแลรักษาทรัพย์สิน การป้องกันหรือลดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล การสิ้นเปลือง หรือการทุจริตในส่วนงาน

4.2 ความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงิน คือ การจัดทำรายงานทางการเงินที่ใช้ ภายในและภายนอกส่วนงานให้เป็นไปอย่างถูกต้อง เชื่อถือได้ และทันเวลา

4.3 การปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งนโยบาย และวิธีปฏิบัติงานที่ส่วนงานได้กำหนดขึ้น

5) ฝ่ายบริหารเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่ดี โดยการกำหนดวัตถุประสงค์ วางกลไกการควบคุมและการกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งการติดตามผลการควบคุมภายใน ส่วนพนักงานผู้ปฏิบัติของทุกส่วนงานรับผิดชอบต่อการปฏิบัติตามระบบ การควบคุมภายในที่กำหนดขึ้น

6) ผู้บริหารระดับสูง ช.ก.ส. สร้างบรรยากาศเพื่อให้เกิดสภาพแวดล้อมของการควบคุมที่ดี กำหนดบทบาทในการปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีในเรื่องความซื่อสัตย์ ความมีคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหาร และจัดให้มีการตรวจสอบภายในเพื่อทำหน้าที่สอบทาน หรือประเมินผลการควบคุมภายในของทุกส่วนงานอย่างเป็นอิสระ เพื่อให้ความมั่นใจว่าทุกส่วนงานมีการควบคุมภายในอย่างเพียงพอที่จะ บริหารความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และมีประสิทธิภาพประสิทธิผลเป็นที่น่าพอใจ

7) ผู้บริหารระดับรองลงมาทุกระดับ มีหน้าที่รับผิดชอบการควบคุมภายในของส่วนงานที่ตนรับผิดชอบ และสอบทานการปฏิบัติตามระบบการควบคุมที่ใช้บังคับในส่วนงาน โดยใช้กระบวนการประเมินการควบคุมด้วยตนเอง (Control Self-Assessment) รวมทั้งปรับปรุงเปลี่ยนแปลง การควบคุมภายในให้มีความรัดกุม ตลอดจนปลูกฝังให้ผู้บังคับบัญชามีวินัย และจิตสำนึกที่ดีในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมภายใน

8) ช.ก.ส. จัดทำระเบียบว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of Interest) เพื่อให้พนักงานถือปฏิบัติ และจัดทำจรรยาบรรณ ของพนักงานที่มีต่อลูกค้า ต่อตนเอง ต่อผู้ร่วมงาน ต่อสังคมและต่อองค์กร รวมทั้งจัดโครงการรณรงค์ต่างๆ เพื่อสร้างจิตสำนึกที่ดีแก่พนักงาน

9) ช.ก.ส. รายงานความมีประสิทธิภาพด้านการควบคุมภายในต่อคณะกรรมการ ช.ก.ส. และคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

4.6.3 การตรวจสอบภายใน

การตรวจสอบภายในของ ช.ก.ส. ปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน พ.ศ.2546 และแนวทางที่กระทรวงการคลัง กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายในที่สากลยอมรับ

แนวทางปฏิบัติ

1) คณะกรรมการ ช.ก.ส. แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ มาจากคณะกรรมการ ช.ก.ส. เพื่อกำกับดูแลงานตรวจสอบภายใน และรับผิดชอบความเพียงพอของการบริหารความเสี่ยง และระบบ การควบคุมภายใน ความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงิน และการติดตามการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ คณะกรรมการตรวจสอบ มีความเป็นอิสระ สามารถใช้ดุลยพินิจในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความเป็นอิสระและเที่ยงธรรม โดยคณะกรรมการตรวจสอบมีจำนวนอย่างน้อย 3 คน และไม่เกิน 5 คน ซึ่งกรรมการตรวจสอบอย่างน้อย 1 คน มีความรู้ความเข้าใจหรือมีประสบการณ์ด้านบัญชีหรือการเงิน ทั้งนี้ ได้กำหนดวัตถุประสงค์ องค์กรประกอบ คุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่ง และหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ในกฎบัตร คณะกรรมการตรวจสอบซึ่งได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการ ช.ก.ส. และได้เผยแพร่ไว้ในเว็บไซต์ของ ช.ก.ส.

2) คณะกรรมการตรวจสอบรายงานความเพียงพอของระบบการบริหารความเสี่ยง และระบบการควบคุมภายใน ความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงิน การติดตามการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ รวมทั้งการสอบทานความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ไว้ในรายงานกิจการประจำปีของ ธ.ก.ส.

3) คณะกรรมการตรวจสอบ จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบเป็นไปตามขอบเขตที่กำหนดไว้ในกฎบัตรและเป็นไปตามความคาดหวังผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยประเมินผลการปฏิบัติงานในทุกรูปแบบ

4) เพื่อให้การดำเนินการด้านการตรวจสอบมีความเป็นอิสระปราศจากการแทรกแซง ธ.ก.ส. จึงได้กำหนดโครงสร้างการบังคับบัญชาของฝ่ายตรวจสอบให้ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ โดยคณะกรรมการ ธ.ก.ส. ได้มอบอำนาจให้คณะกรรมการตรวจสอบทำการแทนในการอนุมัติกฎบัตร แผนการตรวจสอบ และแผนกลยุทธ์ในการปรับปรุงงานตรวจสอบภายใน แล้วรายงานผลการพิจารณาให้คณะกรรมการ ธ.ก.ส. ทราบ

5) ฝ่ายตรวจสอบ ธ.ก.ส. กำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขตอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบและมาตรฐานการปฏิบัติงานของฝ่ายตรวจสอบอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ในกฎบัตรฝ่ายตรวจสอบ เพื่อให้ผู้บริหารและพนักงานทุกระดับได้รับทราบและเข้าใจในบทบาทงานตรวจสอบภายใน โดยการจัดทำกฎบัตรฝ่ายตรวจสอบได้ให้ทุกส่วนงานมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะ กฎบัตรฝ่ายตรวจสอบ ได้รับการอนุมัติโดยคณะกรรมการตรวจสอบ นอกจากนี้ ฝ่ายตรวจสอบได้กำหนดจรรยาบรรณของพนักงานตรวจสอบ 4 ประการ คือ ความซื่อสัตย์ ความเที่ยงธรรม ความรู้ความสามารถ และการเก็บรักษาความลับ ทั้งนี้ ได้เผยแพร่กฎบัตรและจรรยาบรรณฝ่ายตรวจสอบไว้ในเว็บไซต์ของ ธ.ก.ส.

6) ฝ่ายตรวจสอบ ธ.ก.ส. มีบทบาทหลักในการช่วยคณะกรรมการตรวจสอบในการปฏิบัติหน้าที่ติดตามดูแลการควบคุมภายใน โดยตรวจสอบการปฏิบัติงาน รายงานทางการเงิน และการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และสอบทานความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ด้วยความระมัดระวังรอบคอบ โดยไม่มีหน้าที่ในด้านการปฏิบัติงานในการดำเนินธุรกิจ จึงทำให้ฝ่ายตรวจสอบ ธ.ก.ส. มีความเป็นอิสระจากการบริหารงาน

7) ฝ่ายตรวจสอบ ธ.ก.ส. สามารถหารือกับคณะกรรมการตรวจสอบเป็นการเฉพาะ โดยไม่มีฝ่ายบริหาร รวมทั้งประสานงานกับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายใน

8) ฝ่ายตรวจสอบ ธ.ก.ส. จัดให้มีการประเมินคุณภาพงานตรวจสอบภายใน ภายหลังจากการปฏิบัติงานตรวจสอบโดยการประเมินความพึงพอใจของหน่วยรับตรวจ เพื่อนำมาปรับปรุงการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

9) ฝ่ายตรวจสอบ ธ.ก.ส. มีการประเมินความเพียงพอ และมีการประเมินประสิทธิผล การควบคุมอย่างเป็นอิสระ (Independent Assessment : IA) ของทุกส่วนงานในธนาคาร

4.7 วินัยของพนักงาน

ร.ก.ส. ตระหนักถึงความสำคัญต่อวินัยของพนักงาน จึงกำหนดแบบแผนความประพฤติ หรือข้อปฏิบัติสำหรับพนักงานและลูกจ้าง เพื่อให้ ร.ก.ส. ดำเนินงานไปได้ด้วยดี มีประสิทธิภาพในการทำงาน ทำให้เกิดความยั่งยืน และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่ ร.ก.ส. โดยกำหนดวินัย ของพนักงาน ไว้ในข้อบังคับ ฉบับที่ 9 ว่าด้วย วินัย การสอบสวน การลงโทษสำหรับพนักงานและลูกจ้าง หากพนักงานผู้ใดฝ่าฝืนวินัย ก็จะได้รับโทษ ทางวินัยตามความร้ายแรงของพฤติกรรมที่กระทำผิดและ ความเสียหายที่เกิดขึ้น ซึ่งกำหนดไว้ 5 สถาน กรณี มีการตรวจพบว่าพนักงานกระทำผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาของพนักงานผู้นั้นตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง โดยจะ มีการแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูก กล่าวหาทราบ หาก ร.ก.ส. พิจารณาแล้วว่ามี ความผิดจริงต้องมีการลงโทษ ถ้าหากอยู่ในอำนาจลงโทษ ของผู้บังคับบัญชาผู้นั้นก็สามารถลงโทษได้ และรายงานเรื่องดังกล่าวตามลำดับชั้นถึง ธนาคาร เพื่อพิจารณาต่อไป

กรณีผู้บังคับบัญชาผู้นั้นเห็นว่า เป็นกรณีความผิดวินัยอย่างร้ายแรงที่มีโทษถึงขั้น พ้นสภาพ จากการเป็นพนักงาน ต้องรายงานฝ่ายจัดการ และแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเรื่องดังกล่าวในคณะกรรมการ สอบสวนนี้มีกรรมการซึ่งเป็นตัวแทนสหภาพแรงงาน ร.ก.ส. ร่วมเป็นกรรมการสอบสวนด้วย เพื่อให้เกิดความเป็น ธรรมกับผู้ถูกกล่าวหา และคณะกรรมการสอบสวน จะได้แจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบและแก้ข้อกล่าวหา เมื่อคณะกรรมการสอบสวน ได้สอบสวนแล้วจะรายงานผลการสอบสวนผ่านคณะกรรมการที่ปรึกษาทางวินัย ซึ่ง ร.ก.ส. แต่งตั้งให้ทำหน้าที่กลั่นกรองงานทางวินัย คณะกรรมการที่ปรึกษาทางวินัยจะพิจารณาและเสนอความเห็น ต่อ ร.ก.ส. หากมีความผิดก็จะลงโทษตามแนวทางการลงโทษของ ร.ก.ส. และผู้ถูกลงโทษยังมีสิทธิที่จะอุทธรณ์ การลงโทษต่อคณะกรรมการ ร.ก.ส. ได้

แนวทางปฏิบัติ

ในการดำเนินการทางวินัย ร.ก.ส. ได้กำหนดแนวปฏิบัติไว้ ดังนี้

1) กำหนดเป็นข้อบังคับฉบับที่ 9 ว่าด้วยวินัย การสอบสวนและ การลงโทษสำหรับ พนักงานและลูกจ้าง ระเบียบฉบับที่ 29 ว่าด้วยหลักเกณฑ์ การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ ระเบียบฉบับที่ 31 ว่าด้วยการสอบสวน ระเบียบฉบับที่ 45 ว่าด้วยการรับผิดทางละเมิดของพนักงานเป็นแนวทางใน การดำเนินการทางวินัย

2) จัดทำคู่มือวินัยของพนักงาน ให้พนักงานทุกคนทราบและถือปฏิบัติ

3) จัดทำคู่มือแนวทางการลงโทษพนักงาน เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

4) แ่ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงคณะกรรมการสอบสวน เพื่อให้ความเป็นธรรมกับพนักงาน

5) แต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาเรื่องวินัยเพื่อ พิจารณาคัดค้านกรองรายงานการสอบสวนหรือสอบข้อเท็จจริง กรณีที่ พนักงานกระทำผิดวินัยของ ธ.ก.ส. เพื่อให้พนักงานที่ถูกกล่าวหาว่า กระทำผิดวินัยได้รับการพิจารณาที่โปร่งใสเป็นธรรม และเป็นไป ตามระเบียบ ข้อบังคับของ ธ.ก.ส.

6) มีหนังสือชักซ้อมเรื่องวินัย กรณีมีการกระทำผิดเกิดขึ้น เพื่อเป็นการป้องปรามการกระทำผิดวินัย

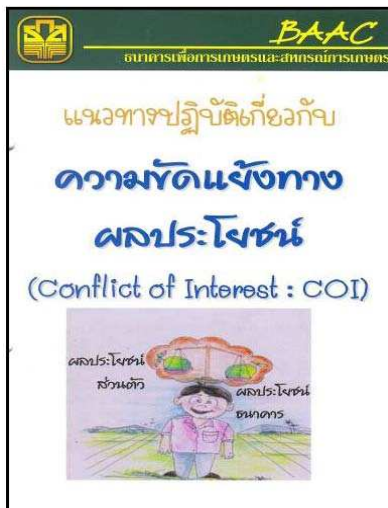
7) จัดให้มีการนิเทศงานวินัยและจรรยาบรรณ สม่ำเสมอทุกปี

8) มอบอำนาจให้ผู้อำนวยการสำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัด ผู้อำนวยการกองหรือสำนัก และผู้อำนวยการฝ่ายมีอำนาจดำเนินการทางวินัยกับพนักงานที่กระทำผิดวินัย หรือพนักงานที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย มิโทษไม่ถึงขั้นพ้นสภาพจากการเป็นพนักงาน เพื่อให้การพิจารณาเกิดความรวดเร็วและเป็นธรรมแก่พนักงานด้วย

9) แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ เพื่อพิจารณาการอุทธรณ์ของผู้ถูกลงโทษทางวินัยซึ่งเป็นกระบวนการให้ความเป็นธรรมอีกชั้นหนึ่ง

4.8 การบริหารความขัดแย้งทางผลประโยชน์

ธ.ก.ส. ได้ให้ความสำคัญกับการพิจารณาเรื่องที่เกิดหรืออาจเกิดความขัดแย้งผลประโยชน์ โดยจัดให้มีการควบคุมดูแล และป้องกันเกี่ยวกับรายการที่อาจมีความขัดแย้งทาง ผลประโยชน์โดยกำหนดแนวทางที่ขจัดความขัดแย้งทางผลประโยชน์อย่างรอบคอบด้วยความ

ซื่อสัตย์ สุจริต มีเหตุผล ภายใต้กรอบจริยธรรมที่ดี ตลอดจนมีการเปิดเผยข้อมูลอย่าง ครบถ้วน เพื่อเป็นที่เชื่อถือและไว้วางใจของลูกค้า ผู้ถือหุ้นและ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย โดยกำหนดให้มีการป้องกันความขัดแย้งทางประโยชน์ 2 กลุ่ม คือ สำหรับกรรมการ ธ.ก.ส. ซึ่งต้องปฏิบัติตามมติคณะกรรมการ ธ.ก.ส. และผู้ปฏิบัติงาน ได้แก่ พนักงานและผู้บริหารต้องปฏิบัติตามระเบียบ ฉบับที่ 50 ว่าด้วยความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของผู้ปฏิบัติงาน

แนวทางปฏิบัติ

เพื่อให้การป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของผู้ปฏิบัติงาน ธ.ก.ส. เป็นผล ในทางปฏิบัติ อย่างเป็นทางการ ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการ ดังนี้

- 1) คณะกรรมการ ธ.ก.ส. มีมติเห็นชอบแนวทางการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์
- 2) จัดทำระเบียบ ธ.ก.ส. ฉบับที่ 50 ว่าด้วยความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของผู้ปฏิบัติงาน
- 3) กำหนดให้มีการรายงานทันทีที่เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และในกรณีที่ไม่มี ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ให้มีการรายงานเป็นประจำทุกสิ้นปีบัญชี
- 4) จัดทำคู่มือความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในรูปแบบรูปเล่มที่สามารถพกพาได้สะดวก โดยมีรูปภาพประกอบเพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ เป็นคู่มือสำหรับพนักงานและผู้ช่วยพนักงานทุกคน
- 5) รณรงค์เผยแพร่และพัฒนาพนักงานให้รู้และปฏิบัติตามระเบียบฉบับที่ 50
- 6) ให้มีการสอบทานและกำหนดมาตรการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ของแต่ละส่วนงานเป็นประจำทุกปี
- 7) สำหรับคณะกรรมการ ธ.ก.ส. ให้มีการแสดงรายการบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตาม แบบพิมพ์ ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ปปช.)
- 8) กำหนดมาตรการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ โดยให้ผู้บริหารระดับ 12 ขึ้นไปเปิดเผย ข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อนำมาใช้ในการตรวจสอบความขัดแย้งทาง ผลประโยชน์

4.9 ความรับผิดชอบของ ธ.ก.ส. ต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม

ธ.ก.ส. ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ในฐานะเป็นสถาบันการเงินเพื่อ การพัฒนาชนบท เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรที่ดีขึ้น โดยการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางการพัฒนาความเข้มแข็งของเกษตรกรและชุมชนอย่างยั่งยืน มุ่งเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของสังคม ทุกภาคส่วน รวมทั้งกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน

ธ.ก.ส. ปลูกป่าร่วมกับภาครัฐและเอกชน

แนวทางปฏิบัติ

- 1) ส่งเสริมการพัฒนาอาชีพเกษตรกรเพื่อเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิตให้เกษตรกร โดยกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วม อาทิ การใช้ปุ๋ยและสารอินทรีย์ที่ถูกต้อง การเลือกใช้พันธุ์ที่ดี การปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต
- 2) ส่งเสริมให้เกษตรกรมีการจัดการความเสี่ยง เพื่อความมั่นคงทางรายได้ อาทิ การประกันภัยพืชผล การพัฒนาอาชีพเสริมอื่นๆ
- 3) ส่งเสริมให้เกษตรกรและครอบครัวมีหลักประกันชีวิตที่มั่นคง เช่น การฌาปนกิจ สงเคราะห์ การประกันชีวิต การออมระยะยาวเพื่อเป็นสวัสดิการในวัยสูงอายุ ผ่านกองทุนทวิสุข
- 4) สนับสนุนให้ชุมชนมีแหล่งการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยส่งเสริมให้มีศูนย์เรียนรู้เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ธ.ก.ส.
- 5) สนับสนุนให้เกษตรกรทำการเกษตรตามแนวทางทฤษฎีใหม่โดย ธ.ก.ส. ไม่สนับสนุนสินเชื่อที่ทำลายสิ่งแวดล้อมเป็นพิษต่อชุมชนและสังคม รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนการปลูกป่าชุมชนและธนาคารต้นไม้

4.10 การกำกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของผู้ปฏิบัติงาน

การจัดให้มีการกำกับดูแลกิจการที่ดีเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการยกระดับ มาตรฐาน การดำเนินงานของ ธ.ก.ส. ให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และน่าเชื่อถือ อันจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถ ในการแข่งขัน การเพิ่มมูลค่าในกิจการ และความมั่นคงของ ธ.ก.ส. ในระยะยาว ตลอดจนการเจริญเติบโต อย่างมีเสถียรภาพ ธ.ก.ส. จึงกำหนดให้มีการกำกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของผู้ปฏิบัติงานและเป็นส่วนหนึ่ง ของระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยจัดให้มีการควบคุมกำกับการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ และกฎเกณฑ์ ตลอดจนมาตรการต่างๆ ที่ทางการหรือ ธ.ก.ส. กำหนด

ความหมาย

“กฎเกณฑ์” หมายความว่า กฎหมาย พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศ กระทรวง ข้อบัญญัติ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือบทบัญญัติอื่น ที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไป โดยไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดหรือบุคคลใด เป็นการเฉพาะ คำสั่ง ประกาศ วิธีปฏิบัติ และมาตรการต่างๆ ที่ทางการหรือธนาคารกำหนด

“การกำกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์” หมายความว่า กระบวนการในการระบุประเมิน แนะนำ ติดตาม และรายงานเกี่ยวกับความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์อย่างเป็นอิสระ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิด การปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ที่บังคับใช้ในปัจจุบันและที่จะมีขึ้น หรือ เปลี่ยนแปลงในอนาคต

“ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ (Compliance risk)” หมายความว่า ความเสี่ยงอันเนื่อง มาจากการไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายทางการเงินจำนวนสูงความเสียหายต่อชื่อเสียง ของ ธ.ก.ส. อันมีผลต่อความเชื่อมั่นของสาธารณชน รวมตลอดถึงสภาพบังคับตามกฎหมายทั้งทางแพ่งและอาญา

แนวทางปฏิบัติ

นโยบายการกำกับ การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์

1. จัดให้มีการควบคุมกำกับ การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์
2. ป้องกันความเสียหายอันเนื่องจากการไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ และจากการขาดการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Good Governance) เพื่อให้สามารถแข่งขันได้ในสภาวะปัจจุบัน
3. กำหนดผู้รับผิดชอบและอำนาจหน้าที่ในการกำกับ การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์
4. พัฒนาการกำกับ การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่มีประสิทธิภาพอันเป็นการสร้างความเชื่อมั่นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์
5. ให้ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับตระหนักถึงความสำคัญและรับผิดชอบต่อ การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ โดยถือว่าการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์เป็นหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานทุกคน

หน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน

ผู้ปฏิบัติงานต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์โดยเคร่งครัด กรณีผู้ปฏิบัติงานพบปัญหาการฝ่าฝืนการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ ให้แจ้งผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น หรือส่วนงานกำกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์

4.11 ความรับผิดชอบทางละเมิดของผู้ปฏิบัติงาน

การที่ผู้ปฏิบัติงานดำเนินกิจการต่างๆ ของ ธ.ก.ส. นั้น หาได้เป็นไปเพื่อประโยชน์อันเป็นการเฉพาะตัวไม่ การปล่อยให้ ความรับผิดชอบทางละเมิดของผู้ปฏิบัติงานในกรณีที่ ปฏิบัติงานในหน้าที่และเกิดความเสียหายแก่เอกชนเป็นไปตามหลักกฎหมายเอกชนตามประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์จึงเป็นการไม่เหมาะสมก่อให้เกิดความเข้าใจผิดว่า ผู้ปฏิบัติงานจะต้องรับผิดชอบในการกระทำต่างๆ เป็นการเฉพาะตัวเสมอไป เมื่อการที่ ทำไป ทำให้ ธ.ก.ส. ต้องรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอกเพียงใดก็จะมี การฟ้องไล่เบี้ยเอาจากผู้ปฏิบัติงานเต็มจำนวนนั้น ทั้งที่บางกรณีเกิดขึ้น โดยความไม่ตั้งใจหรือความผิดพลาดเพียงเล็กน้อยในการปฏิบัติหน้าที่

นอกจากนั้น ยังมีการนำหลักเรื่องลูกหนี้ร่วมในระบบกฎหมายแพ่งมาใช้บังคับ ให้ผู้ปฏิบัติงานต้องร่วมรับผิดชอบในการกระทำของผู้ปฏิบัติงานผู้อื่นด้วย โดยมีกฎหมายแต่จะ ได้เงินครบ โดยไม่คำนึงถึงความเป็นธรรมที่จะมีต่อแต่ละคน กรณีเป็นการก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้ปฏิบัติงานและยังเป็นการบั่นทอนกำลังขวัญในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานด้วย จนบางครั้งกลายเป็นปัญหาในการบริหารเพราะผู้ปฏิบัติงานไม่กล้าตัดสินใจดำเนินงานเท่าที่ควร เพราะเกรงความรับผิดชอบที่จะเกิดแก่ตน ดังนั้น จึงสมควรกำหนดให้ผู้ปฏิบัติงานต้องรับผิดชอบทางละเมิดในการปฏิบัติงานในหน้าที่เฉพาะเมื่อเป็นการจงใจกระทำเพื่อการเฉพาะตัว หรือจงใจให้เกิดความเสียหายหรือประมาทเลินเล่อ อย่างร้ายแรงเท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของ ธ.ก.ส. ตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

แนวทางปฏิบัติ

1) ช.ก.ส. ต้องรับผิดชอบผู้เสียหายในผลแห่งละเมิดที่ผู้ปฏิบัติงานของ ช.ก.ส. ได้กระทำ ในการปฏิบัติหน้าที่ ในกรณีนี้ผู้เสียหายอาจฟ้อง ช.ก.ส. ได้โดยตรง แต่จะฟ้องผู้ปฏิบัติงานไม่ได้

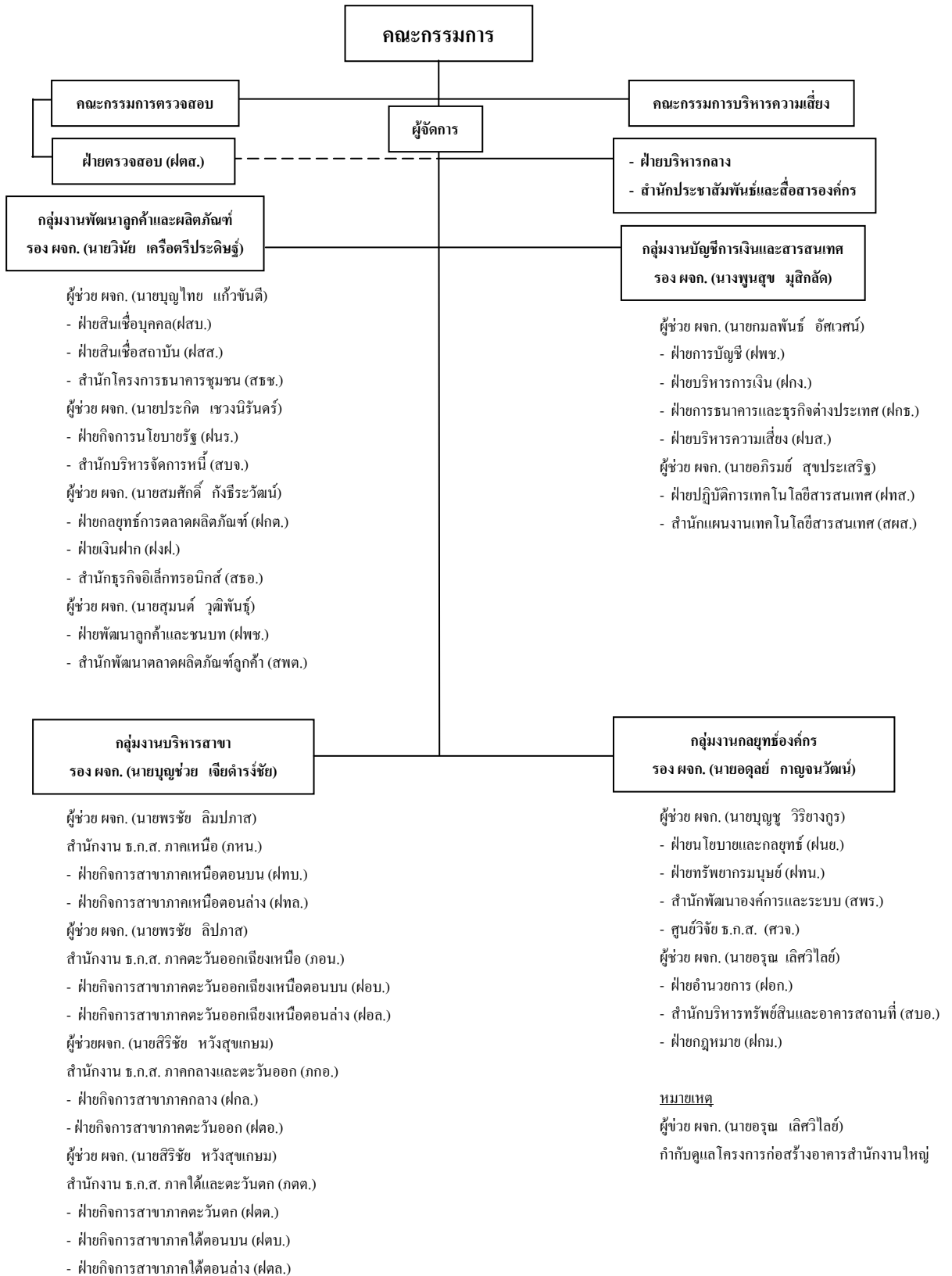
2) ในกรณีที่ ช.ก.ส. ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายเพื่อการละเมิดของผู้ปฏิบัติงานให้ ช.ก.ส. มีสิทธิเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวแก่ ช.ก.ส. ได้ ถ้าผู้ปฏิบัติงานได้กระทำการนั้นไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

ทั้งนี้ สิทธิเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจะมีได้เพียงใดให้คำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมในแต่ละกรณีเป็นเกณฑ์ โดยมีต้องให้ใช้เต็มจำนวนของความเสียหายก็ได้ ถ้าการละเมิดเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของ ช.ก.ส. หรือระบบการดำเนินงานส่วนรวมให้หักส่วนแห่งความรับผิดชอบดังกล่าวออกด้วย

ในกรณีที่การละเมิดเกิดจากผู้ปฏิบัติงานหลายคนมิให้นำหลักเรื่องลูกหนี้ร่วมมาใช้บังคับและผู้ปฏิบัติงานแต่ละคนต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเฉพาะส่วนของตนเท่านั้น

ภาคผนวก

6.1 โครงสร้างธนาคาร

6.2 คณะกรรมการ ช.ก.ส. และคณะกรรมการชุดย่อย

คณะกรรมการ ช.ก.ส.

1. นายกรณ์	จาดิกวณิช	ประธานกรรมการ
2. นายเฉลิมพร	พิรุณสาร	รองประธานกรรมการ
3. นายรังสรรค์	ศรีวารศาสตร์	กรรมการ
4. นายสมชาย	ชาญณรงค์กุล	กรรมการ
5. นายเลิศวิโรจน์	โกวัฒนะ	กรรมการ
6. นายวิชาญ	อมร โรจนาวงศ์	กรรมการ
7. นายประยูร	รัตนเมฆางกูร	กรรมการ
8. นายจตุยุทธ	หิรัญยะวสิต	กรรมการ
9. นายอัษฎพร	จารุจินดา	กรรมการ
10. นายวิโรจ	อัมพิทักษ์	กรรมการ
11. นายวิเชฐ	คันติวานิช	กรรมการ
12. นายอำนาจ	ปะติเส	กรรมการ
13. นายอำนาจ	ทงก๊ก	กรรมการ
14. นางจิรพร	มีหลีสวัสดิ์	กรรมการ
15. นายลักษณะ	วจนานวัช	กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการตรวจสอบ

1. นางจิรพร	มีหลีสวัสดิ์	ประธานกรรมการ
2. นายเลิศวิโรจน์	โกวัฒนะ	กรรมการ
3. นายสมชาย	ชาญณรงค์กุล	กรรมการ
4. นายวิชาญ	อมร โรจนาวงศ์	ที่ปรึกษา
5. ผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบ ช.ก.ส.		เลขานุการ

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

1. นายวิเชฐ	ตันติวานิช	ประธานกรรมการ
2. นายวิชาญ	อมร โรจนาวงศ์	กรรมการ
3. นายลักษณ์	วจนนาวัช	กรรมการ
4. รอง ผจก.ทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบ การดำเนินงานของกลุ่มงาน
งานพัฒนาลูกค้าและผลิตภัณฑ์		กรรมการ
5. รอง ผจก.ทำหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบการดำเนินงานของกลุ่มงาน
งานบริหารสาขา		กรรมการ
6. รอง ผจก.ทำหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบการดำเนินงานของกลุ่มงาน
งานกลยุทธ์องค์กร		กรรมการ
7. รอง ผจก.ทำหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบการดำเนินงานของกลุ่มงาน
งานบัญชีการเงิน และสารสนเทศ		กรรมการและเลขานุการ
8. ผู้ช่วย ผจก. ทำหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบ ฝ่ายบริหารความเสี่ยง		กรรมการและผู้ช่วยผู้จัดการ

คณะกรรมการกิจการสัมพันธ์

1. นายวิโรจ	อิมพิทักษ์	ประธานกรรมการ
ผู้แทนฝ่ายนายจ้าง		
2. นายอดุลย์	กาญจนวัฒน์	กรรมการ
3. นายวินัย	เครือตรีประดิษฐ์	กรรมการ
4. นายสุนนต์	วุฒิพันธ์	กรรมการ
5. นายบุญชู	วิริยางกูร	กรรมการ
6. นายสุรพงษ์	นิลพันธ์ุ์	กรรมการ
7. นายสุวิทย์	ตรีรัตน์ศิริกุล	กรรมการ
8. นายอวยชัย	อัคราณิชเลิศ	กรรมการ
9. นางอภิญา	บุญญฤทธิ์	กรรมการ
10. นายโชค	น้อยศิริ	กรรมการ
ผู้แทนฝ่ายลูกจ้าง		
11. นายประสิทธิ์	พาโฮม	กรรมการ
12. นายประยุทธ์	มั่งมี	กรรมการ
13. นายบุญศรี	ยิ่งยงชัย	กรรมการ
14. นายเบญจรงค์	ภูทองวัฒนวงษ์	กรรมการ
15. นายวันชัย	ปถมพานิชย์	กรรมการ
16. นายสมปราชญ์	เงินกลาง	กรรมการ
17. นายเอกศักดิ์	เมืองแก้ว	กรรมการ
18. นายสุเมธ	ผ่องพันธ์	กรรมการ
19. นายยงยุทธ	เจริญสุข	กรรมการ

คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์

1. นายอัชพร	จารุจินดา	ประธานกรรมการ
2. นายจุลยุทธ	หิรัณยะวสิต	กรรมการ
3. นายศุภชัย	ผุดผ่อง	กรรมการ
4. นายอนุสรณ์	สุขแสนทอง	กรรมการ
5. ผู้ช่วยผู้จัดการ ทำหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบ การดำเนินงานของ ฝ่ายกฎหมาย		กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการวิจัยและพัฒนา

1. นายวิโรจ	อิมพิทักย์	ประธานกรรมการ
2. นายวิเชฐ	ตันติวานิช	อนุกรรมการ
3. นายอำนาจ	ปะติเส	อนุกรรมการ
4. นายประยูร	รัตนเมธางกูร	อนุกรรมการ
5. นายลักษณ	วจนานวัช	อนุกรรมการ
6. รอง ผจก.ทำหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบการดำเนินงานของงานพัฒนาลูกค้าและผลิตภัณฑ์		อนุกรรมการ
7. รอง ผจก.ทำหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบการดำเนินงานของงานบริหารสาขา		อนุกรรมการ
8. รอง ผจก.ทำหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบการดำเนินงานของงานกลยุทธ์องค์กร		อนุกรรมการและเลขานุการ
9. ผู้ช่วย ผจก.ทำหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบการดำเนินงานของศูนย์วิจัย ช.ก.ส.		อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการพิจารณาหลักเกณฑ์วิธีการปฏิบัติงานของ ช.ก.ส.

1. นายจุลยุทธ	หิรัณยะวสิต	ประธานกรรมการ
2. นายรังสรรค์	ศรีวรรณศาสตร์	กรรมการ
3. นายอำนาจ	ทงก๊ก	กรรมการ
4. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ		กรรมการ

คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงการดำเนินงานโครงการ CBS

1. นายรังสรรค์	ศรีวรรณศาสตร์	ประธานกรรมการ
2. นายอำนาจ	ปะติเส	กรรมการ
3. นายวิจิต	จรัสสุขสวัสดิ์	กรรมการ

คณะอนุกรรมการที่ปรึกษากฎหมาย

1. นายอัชพร	จารุจินดา	ประธานกรรมการ
2. นางญาใจ	พัฒนาสุขวัฒน์ หรือ นายชาญวิทย์ นาคบุรี	อนุกรรมการ
3. นายชาญชัย	บุญฤทธิ์ไชยศรี	อนุกรรมการ
4. นายทัศนัย	ชัยมงคล หรือ นายวัลย์พร ศรีประยูรสกุล	อนุกรรมการ
5. นายลักษณะ	วจนานวัช	อนุกรรมการ
6. รอง ผจก.ทำหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบ การดำเนินงานอนุกรรมการและ
ของกลุ่มงานงานกลยุทธ์องค์กร		เลขานุการ
7. ผู้ช่วย ผจก.ทำหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบการดำเนินงานอนุกรรมการ
และ ของกลุ่มงาน ฝ่ายกฎหมาย		ผู้ช่วยผู้จัดการ

1. นายจุลยุทธ	หิรัญยะวสิต	ประธานกรรมการ
2. นายอำนาจ	ปะติเส	อนุกรรมการ
3. นายอำนาจ	ทงก๊ก	อนุกรรมการ
4. นายประยูร	รัตนเมธางกูร	อนุกรรมการ
5. นายลักษณะ	วจนานวัช	อนุกรรมการ
6. รอง ผจก.ทำหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบ การดำเนินงานของกลุ่มงาน งานพัฒนาลูกค้า และผลิตภัณฑ์		อนุกรรมการและเลขานุการ
7. ผู้ช่วย ผจก.ทำหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบการดำเนินงานของกลุ่มงาน ฝ่ายสินเชื่อสถาบันและสำนักโครงการ ธนาคารชุมชน		อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
8. ผู้ช่วย ผจก.ทำหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบการดำเนินงานของกลุ่มงาน ฝ่ายกิจการนโยบายรัฐ และสำนักบริหารจัดการหนี้		อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
9. ผู้ช่วย ผจก.ทำหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบการดำเนินงานของกลุ่มงาน ฝ่ายกลยุทธ์ การตลาดผลิตภัณฑ์ ฝ่ายการเงินและสำนักธุรกิจ อิเล็กทรอนิกส์		อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
10. ผู้ช่วย ผจก.ทำหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบ การดำเนินงานของกลุ่ม งานฝ่ายพัฒนา ลูกค้าชนบท และสำนักพัฒนาตลาดผลิตภัณฑ์ลูกค้า		อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
11. ผู้ช่วย ผจก.ทำหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบ การดำเนินงานของกลุ่ม งานฝ่ายอำนาจการ สำนักบริหารทรัพย์สิน และอาคารสถานที่ และ ฝ่ายกฎหมาย		อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
12. ผู้ช่วย ผจก.ทำหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบ การดำเนินงาน ของกลุ่มงานฝ่ายการบัญชี ฝ่ายบริหารการเงิน ฝ่ายการธนาคาร กิจต่างประเทศ และฝ่ายบริหารความเสี่ยง		อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
13. ผู้ช่วย ผจก.ทำหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบ การดำเนินงานของกลุ่ม งานฝ่ายปฏิบัติการเทคโนโลยีสารสนเทศ และสำนักงานแผนงาน เทคโนโลยีสารสนเทศ		อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
14. ผู้ช่วย ผจก.ทำหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบการดำเนินงาน ของกลุ่มงาน ฝ่ายบริหารกลาง		อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

H

คณะอนุกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี (CG)

1. นายรังสรรค์	ศรียรรศาสตร์	ประธานอนุกรรมการ
2. นายวิโรจ	อิมพิทักษ์	อนุกรรมการ
3. นายวิเชฐ	ตันติวานิช	อนุกรรมการ
4. นายอำนาจ	ทงก๊ก	อนุกรรมการ
5. นายลักษณ์	วจนานวัช	อนุกรรมการ
6. รอง ผจก. ทำหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบ
การดำเนินงาน ของกลุ่มงานกลยุทธ์องค์กร		อนุกรรมการ และเลขานุการ
7. ผช. ผู้จัดการ ทำหน้าที่ ดูแลและรับผิดชอบ
การดำเนินงานของฝ่ายนโยบายและกลยุทธ์		อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
8. ผช. ผู้จัดการ ทำหน้าที่ ดูแลและรับผิดชอบ
การดำเนินงานของฝ่ายกฎหมาย		อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
9. ผช. ผู้จัดการ ทำหน้าที่ ดูแลและรับผิดชอบ		อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

1. นายวิโรจ	อิมพิทักษ์	ประธานอนุกรรมการ
2. นายวิชาญ	อมรโรจนาวงศ์	อนุกรรมการ
3. นายวิเชฐ	ตันติวานิช	อนุกรรมการ
4. นายลักษณ์	วจนานวัช	อนุกรรมการ
5. รอง ผจก. ทำหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบการดำเนินงาน
ของทีมงานพัฒนาลูกค้า และผลิตภัณฑ์		อนุกรรมการ และเลขานุการ
6. ผช. ผจก. ทำหน้าที่ ดูแลและรับผิดชอบการดำเนินงานของ
ฝ่ายนโยบายและกลยุทธ์		อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
7. ผช. ผจก. ทำหน้าที่ ดูแลและรับผิดชอบการดำเนินงานของ
สำนักประชาสัมพันธ์ และสื่อสารองค์กร		อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
8. ผช. ผจก. ทำหน้าที่ ดูแลและรับผิดชอบการดำเนินงานของ
ฝ่ายพัฒนาลูกค้าและชนบท		อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

J

คณะอนุกรรมการโครงสร้างองค์กรและทรัพยากรมนุษย์ (HR)

1. นายวิเชฐ	ตันติวานิช	ประธานกรรมการ
2. นายรังสรรค์	ศรีวรรศาสตร์	อนุกรรมการ

3. นายประยูร	รัตน์เมธางกูร	อนุกรรมการ
4. นายลักษณะ	วจนนานวัช	อนุกรรมการ
5. รอง ผจก. ทำหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบ
การดำเนินงานของกลุ่มงานกลยุทธ์องค์กร		อนุกรรมการ และเลขานุการ
6. ผช. ผู้จัดการ ทำหน้าที่ ดูแลและรับผิดชอบ
การดำเนินงานของฝ่ายทรัพยากรมนุษย์
และสำนักพัฒนา องค์กรและระบบ		อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

K

1. กฎบัตรคณะอนุกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี

1.1 หลักการและเหตุผล

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เป็นรัฐวิสาหกิจประเภทสถาบันการเงินที่ดำเนินธุรกิจโดยใช้หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance) มีความรับผิดชอบต่อ สำนักในหน้าที่มีคุณธรรมและจรรยาบรรณทางธุรกิจที่ดี เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีส่วนร่วมอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน โดยกำหนดกฎเกณฑ์และแนวทางการปฏิบัติด้านต่าง ๆ ของ ธ.ก.ส. เสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี ระบบการทำงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ เพื่อให้ลูกค้า พนักงาน ประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เชื่อมั่นแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ธ.ก.ส. นำมาซึ่งความมั่นคงและยั่งยืนสืบไป

1.2 วัตถุประสงค์

กฎบัตรคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีกำหนดขึ้นเพื่อให้ผู้บริหารและพนักงานได้รับทราบถึงเหตุผลการจัดตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี องค์กรประกอบ และหน้าที่ความรับผิดชอบ ซึ่งคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีปณิธานอันแน่วแน่ที่จะบริหารจัดการองค์กร ภายใต้กรอบการบริหาร และกำกับดูแลกิจการที่ดี ตามหลักการและแนวทางการกำกับดูแลที่ดีในรัฐวิสาหกิจของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.)

1.3 องค์กรประกอบและคุณสมบัติ

- 1.3.1 คณะกรรมการธนาคาร เป็นผู้แต่งตั้งประธานอนุกรรมการ และอนุกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี
- 1.3.2 คณะอนุกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี ประกอบด้วย
 - 1) กรรมการ ธ.ก.ส. จำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน
 - 2) ผู้บริหารของธนาคารระดับรองผู้จัดการที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบด้านกลยุทธ์องค์กร และผู้ช่วยผู้จัดการที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบสายงานวางแผนและสนับสนุนและสายงานอำนวยการ
- 1.3.3 เป็นผู้มีภาวะผู้นำ วิสัยทัศน์ มีความเป็นอิสระ สามารถอุทิศเวลาและให้ความคิดเห็นอย่างเพียงพอในการปฏิบัติงานในฐานะอนุกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี

1.4 วาระการดำรงตำแหน่ง

- 1.4.1 อนุกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี จะพ้นตำแหน่งเมื่อ
 - 1) ขาดคุณสมบัติของอนุกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี
 - 2) ตาย
 - 3) ลาออก
 - 4) ถูกถอดถอน โดยคณะกรรมการ ธ.ก.ส.
- 1.4.2 เมื่ออนุกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีพ้นจากตำแหน่ง ให้คณะกรรมการธนาคารแต่งตั้งบุคคลที่มีคุณสมบัติครบถ้วนเป็นอนุกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี

1.5 หน้าที่และความรับผิดชอบ

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีหน้าที่และความรับผิดชอบตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการธนาคารให้ดำเนินการในเรื่องต่างๆ ดังนี้

- 1.5.1 พิจารณากำหนดนโยบาย กลยุทธ์ เป้าหมายผลลัพธ์ และแผนการดำเนินงานด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่ชัดเจน สอดคล้องกับการดำเนินภารกิจของ ธ.ก.ส.
- 1.5.2 กำกับให้ผู้บริหารและพนักงาน ธ.ก.ส. มีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้มีการกำกับดูแลกิจการที่ดี
- 1.5.3 ติดตามและรายงานผลการดำเนินงานด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี
- 1.5.4 กำกับดูแลให้ ธ.ก.ส. สามารถดำเนินงานด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี ได้บรรลุตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุด
- 1.5.5 ควบคุมกำกับดูแลติดตามให้มีการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ (Compliance) เสนอแนะกลยุทธ์ และแนวทางในการกำกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ภายใต้กรอบนโยบายของ ธ.ก.ส. ให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อคณะกรรมการธนาคาร รวมทั้งให้มีการปฏิบัติตามกลยุทธ์และแนวทางที่ได้กำหนดไว้
- 1.5.6 ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการธนาคารมอบหมาย

1.6 หลักการและแนวทางปฏิบัติ

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี กำหนดหลักการและแนวทางการปฏิบัติด้านต่างๆ ให้เกิดความเท่าเทียมกัน เสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี มีระบบการทำงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ คำสั่ง ประกาศ วิธีปฏิบัติ และมาตรการต่างๆ ที่ทางการหรือ ธ.ก.ส. กำหนดเปิดโอกาสให้ลูกค้า ประชาชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการบริหาร การตรวจสอบและการประเมินผลอย่างจริงจัง พร้อมทั้งปลูกฝังจิตสำนึกให้พนักงานทุกคน มีความรู้ความเข้าใจ มีส่วนร่วมในการเสริมสร้างวัฒนธรรมกำกับดูแลกิจการที่ดี และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานให้เกิดผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม ตามหลักการและแนวทางการกำกับดูแลที่ดีในรัฐวิสาหกิจของ สคร. 7 ประการ ดังนี้

- 1.6.1 ความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติหน้าที่
- 1.6.2 สำนึกในหน้าที่ด้วยขีดความสามารถและประสิทธิภาพที่เพียงพอ
- 1.6.3 การปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียโดยสุจริต และพิจารณาให้เกิดความเท่าเทียมกัน
- 1.6.4 ความโปร่งใสในการดำเนินงานที่สามารถตรวจสอบได้และมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใส
- 1.6.5 การสร้างมูลค่าเพิ่มแก่กิจการทั้งในระยะสั้นและระยะยาว โดยการเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มมูลค่าใดๆ นั้น จะต้องเป็นการเพิ่มความสามารถในทุกด้านเพื่อการแข่งขัน
- 1.6.6 การส่งเสริมพัฒนาการกำกับดูแล และจรรยาบรรณที่ดีในการประกอบธุรกิจ

1.6.7 การส่งเสริมให้เกิดการกระจายโอกาสแก่ประชาชนให้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานใดๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สุขอนามัย คุณภาพชีวิต และความเป็นอยู่ของชุมชนหรือท้องถิ่น

1.7 การประชุม

1.7.1 คณะอนุกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีกำหนดการประชุมอย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง

1.7.2 ในการประชุมคณะอนุกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี ต้องมีอนุกรรมการเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะอนุกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี ซึ่งจะครบองค์ประชุม

1.7.3 ในกรณีที่ประธานคณะอนุกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้อนุกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี ที่มาประชุมเลือกอนุกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

1.7.4 การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

1.8 การรายงาน

ให้คณะอนุกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี

1.8.1 จัดทำรายงานผลการดำเนินงานด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี ให้คณะกรรมการธนาคารทราบในแต่ละไตรมาส

1.8.2 จัดทำรายงานแสดงต่อผู้ถือหุ้นในรายงานกิจการประจำปีของ ธ.ก.ส.

1.9 หลักเกณฑ์อื่นๆ

กรณีอื่นใดที่ไม่ได้กำหนดในกฎบัตรฉบับนี้ ให้คณะอนุกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีใช้ดุลพินิจในการนำแนวปฏิบัติที่กำหนดตามมาตรฐานและแนวทางในการกำกับดูแลกิจการที่ดีมาประยุกต์ใช้

ทั้งนี้ ประธานกรรมการ ธ.ก.ส. ลงนามในกฎบัตร คณะอนุกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี ลงวันที่ 29 กรกฎาคม 2553

บันทึกความร่วมมือ
ด้านบรรษัทภิบาลระหว่าง

บมจ. ธนาคารกรุงไทย กับ ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย กับ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร กับ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย กับ ธนาคารออมสิน กับ ธนาคารอาคารสงเคราะห์ กับ ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย

๑) หลักการ

บรรษัทภิบาลหรือการกำกับดูแลกิจการที่ดี ที่เคร่งครัดในเรื่องจริยธรรม ความโปร่งใส ตรวจสอบได้ รวมทั้งความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นสิ่งสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงการมีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นและความมั่นใจต่อผู้ถือหุ้น ผู้ลงทุน ผู้มีส่วนได้เสีย และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และเป็นการสนับสนุนให้เกิดการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจ และพัฒนาสังคมให้ประเทศมีความมั่นคงเจริญก้าวหน้าต่อไป

๒) วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในการดำเนินงานด้านบรรษัทภิบาลระหว่างธนาคารของรัฐ
- ๒.๒ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจด้านบรรษัทภิบาล ให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานธนาคารของรัฐ
- ๒.๓ เพื่อสร้างเครือข่ายและส่งเสริมการปฏิบัติตามนโยบาย ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี
- ๒.๔ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและประโยชน์สูงสุดต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholders)

๓) การดำเนินการ

- ๓.๑ ร่วมปรึกษาหารือในเรื่องนโยบายและกระบวนการต่างๆด้านบรรษัทภิบาล
- ๓.๒ ร่วมกันกำหนดแนวทางการปฏิบัติด้านบรรษัทภิบาล

๔) ข้อตกลงนี้ทำไว้ ๙ ฉบับ มีข้อความตรงกันโดยแต่ละธนาคาร เก็บไว้ ๑ ฉบับ และ ข้อตกลงมีผลตั้งแต่วันที่ลงนามเป็นต้นไป

บันทึกความร่วมมือ ฉบับนี้ ทำขึ้นเมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๓

บมจ. ธนาคารกรุงไทย

ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลาง
และขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

(นายอภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์)

(นายโสฬส สาครวิศวะ)

กรรมการผู้จัดการ

กรรมการผู้จัดการ

ธนาคารเพื่อการเกษตรและ

ธนาคารเพื่อการส่งออกและ

ธนาคารออมสิน

สหกรณ์การเกษตร

นำเข้าแห่งประเทศไทย

(นายลักษณ์ วจนานวัช)

(นายสุนัย ประเสริฐสรรพ)

(นายเลอศักดิ์ จุลเทศ)

ผู้จัดการ

ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ

ผู้อำนวยการ

ธนาคารอาคารสงเคราะห์

ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย

(นายชรรค์ ประจวบเหมาะ)

(นายธีรศักดิ์ สุวรรณยศ)

กรรมการผู้จัดการ

กรรมการผู้จัดการ